Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **20**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рамзи умумии касб: **LI 8151-20-2,3-01/2024**

САЛОҲИЯТ ТРЕНИНГ МАҲОРАТ ДОНИШ РУШД МАЛАКА ОМӮЗИШ ТАҶРИБА

Стандарти салоҳиятҳои мазкур дар доираи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

аз «15» 10 соли 2024 №11 ш. Душанбе

Дар бораи тасдиқи стандартҳои салоҳияти 20 касбу ихтисосҳо

Мутобиқи талаботи банди 3 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб» Ҳайати мушовараи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Стандартҳои салоҳияти касбу ихтисосҳои «Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ», «Занбӯриасалпарвар», «Мошиначии автокран», «Дӯзанда (либоси занона)», «Челонгар оид ба таъмири муҳаррики автомобил», «Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб», «Барқчӣ оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил (автомобилҳои барқӣ)», «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», «Оператори мошини бофандагӣ», «Мошиначии булдозер», «Турагент», «Дуредгар», «Системаи компютерӣ ва Интернет-технология», «Харрот», «Оператори мошини ресандагӣ», «Мошиначии кранҳои истеҳсолоти металлургӣ», «Гаҷкори ҷузъҳои меъморӣ», «Оператори мошини турбофӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Челонгар - барқчии нерӯгоҳи барқии обӣ» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

2. Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ, Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» ва Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» татбиқи стандартҳои салоҳиятро дар курсҳои кӯтоҳмуддат дар Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон», корхонаҳои воҳиди давлатии назди Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ ва Муасиссаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба роҳ монанд.

3. Раёсати котибот ва Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазифадор карда шаванд, ки нусхаҳои электронии стандартҳои салоҳиятро дар сомонаҳои вазорат, агентӣ, лоиҳа ва муассисаҳои таълимӣ ҷой намоянд.

4. Нашр ва дастрас намудани стандартҳои салоҳият ба зиммаи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вогузор карда шавад.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазир – Давлатзода Қ. гузошта шавад.

Раиси Ҳайати мушовара,
вазир Г. Ҳасанзода

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲОИ КАСБӢ
«ОПЕРАТОРИ МОШИНИ РЕСАНДАГӢ»

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» аз ташхис (экспертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат дар бораи ташхис
1.	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Сафарзода Б.	Муовини вазир	Хулоса аз 08.10.2024, №15-2246
2.	Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи кормандони соҳаи бофандагӣ ва саноати сабуки Тоҷикистон	Қаюмзода Г.	Раис	Хулоса аз 05.07.2024, №17
3.	Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Ҷавонӣ»	Ғафуров И.	Директори генералӣ	Хулоса аз 21.08.2024, №08.03
4.	Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Сатн»	Бобоев И.	Директори генералӣ	Хулоса аз 07.08.2024, №169
5.	Ҷамъияти саҳомии пӯшидаи «Ҷунтай – Данғара Син Силу Текстил»	Лин Цян	Директор	Хулоса аз 07.08.2024, №35/1

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ»-ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Исмоилов Бобо	Методист-мутахассис	Муассисаи давлатии «Маркази такмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони системаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ»
2.	Камолова Мавҷуда	Омӯзгори фанҳои тахассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии саноати нассоҷии шаҳри Душанбе»
3.	Каримов Ибодулло	Муҳандис - технолог	ҶДММ ИИ «Нассоҷии тоҷик»

Модераторҳо (миёнҷиҳо):

Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёров Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундарича

Ихтисорот ... 7
Муқаддима ... 8
Мафҳумҳои асосӣ ... 9
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад ... 11
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа ... 12
Тавзеҳоти умумии касби «Оператори мошини ресандагӣ» ... 13
Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» ... 14
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 16
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 16
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ) ... 18
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ) ... 31
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ ... 39
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ... 55
Талабот ба довталабон ... 58
Талабот ба омӯзгорон ... 58
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ ... 58
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 61
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ», сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 61
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ) ... 62
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ ... 71
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ... 82
Талабот ба довталабон ... 84
Талабот ба омӯзгорон ... 84
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ ... 85
Рӯйхати адабиёт ... 87
Замимаи 1: Харитаи функсионалии касби «Оператори мошини ресандагӣ» ... 88
Замимаи 2: Хулосаҳои соҳа (экспертиза) ... 88

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функсионалӣ (аз ихтисороти «**D**eveloping **ac**urricul**um**», яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҶТ	Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008 **(**International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҶТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТММСТ	Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим
МТКТ	Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information Technology and Communication)
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
TC	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
LB	Салоҳиятҳои заминавии соҳаи саноати собук (light industry basic)
LI	Салоҳиятҳои касбии соҳаи саноати собук (Light industry)

Муқаддима

Соҳаи нассоҷӣ яке аз соҳаҳои стратегии истеҳсолоти ҷумҳурӣ буда, дар байни соҳаҳои гуногуни саноати ресандагию бофандагӣ мақоми назаррасеро дорад. Ҳоло дар санотаи сабук истеҳсоли бештар аз нах ва ресмони сунъии кимёвӣ истеҳсол карда мешавад. Яке аз самтҳои асосии сиёсати Ҳукумати ҷумҳурӣ ба он нигаронда шудааст, ки ҳаҷми содироти тамоми номгӯйи маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ бештар шавад. Дар ин мазмун Саноатикунонии босуръат ҳамчун ҳадафи чоруми кишвар қабул гардида, барои таъмини рушди устувори саноат, рушди иқтисодиёт, ташкили ҷойҳои корӣ, баланд бардоштани иқтидори содиротии мамлакат ва рақобатнокии он заминаи мусоид фароҳам меорад

Аз ин лиҳоз таҳлилҳо нишон медиҳад, ки мушкили рақами як, ки садди пешрафти соҳа гаштааст, норасоии мутахассис, аз ҷумла муҳандис-технологҳои соҳаҳои ресандагию бофандагӣ, дӯзандагию кешбофӣ, тарроҳии матоъ, тарҳсоз-коструктор, муҳандис-механики дастгоҳи технологӣ, менеҷери идоракунии корхонаҳои истеҳсолӣ, инчунин стандарту барномаҳои таълимӣ яке аз мушкилотест, ки солҳо боз омӯзгорону коршиносонро нигарон кардааст.

Талабот ба касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд аст. Бо мақсади баланд бардоштани сифати тайёркунии мутахассисони касбҳои коргарӣ, ки ба талаботи корфармоён ва мувофиқи меъёрҳои стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯй бошад, стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» таҳия карда шудааст.

Стандарти мазкур талаботи асосиро ба салоҳияти касби мутахассиси «Оператори мошини ресандагӣ» бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ муқаррар мекунад. Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки мувофиқи қонунгузорӣ ҳуқуқи роҳандозӣ намудани фаъолияти таълимӣ барои амаликунии барномаи таълимӣ доранд, истифода карда мешавад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи рушди соҳаи сохтмони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Барномаи давлатии касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025, Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб ва Тартиби таъмини сифати тахассусҳо ва тасдиққунии тахассусҳо таҳия карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳо талаботи тахассусиро нисбат ба касби «Оператори мошини ресандагӣ» ки ҷавобгӯи талаботи байналмилалӣ мебошанд, дар мувофиқа бо Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо СБТМ-08 (ISCO-08) таъмин менамояд.

Мафҳумҳои асосӣ

Бозори меҳнат – низоми ташаккулёбии талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Баҳодиҳӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодиҳии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаҳодатномадиҳӣ анҷом меёбанд.

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) – ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳое мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳое, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодиҳӣ маълумоти зарурира пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодиҳии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодиҳӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодиҳандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур корро дар ҷойи корӣ мувофиқи Стандарти салоҳиятҳои касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Дескриптор – (аз лотинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияте, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва такрори бисёркарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натанҳо дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Малакаҳои бакортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғлро дар бар мегирад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

– аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷро истифода мешаванд;

– навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

– фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизоҷони меҳмонхона аз мизоҷони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунанд);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахл доранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принсипҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахл доранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Стандарти салоҳиятҳои касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни тахассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқаррargardида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқатии сатҳи тахассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти тахассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи тахассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳоии ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

СБТМ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шуғли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунад, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Таҳлили функсионалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Тахассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таснифоти миллии тахассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки чаҳорчӯбаҳоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллӣ эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии тахассусҳо дорои чаҳорчӯбаҳое мебошад, ки аз якчанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои тахассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба чӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, такя мекунад.

Харитаи функсионалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад

– Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҶТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

– мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

– дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

– омӯзгорон барои донистани он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

– таълимгирандагон, барои донистани он, ки чӣ хел ва чиро меомӯзанд;

– маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донистани он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

– корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳоро барои такмили тахассуси касбии кормандон истифода мекунанд, то ин ки ба кормандон дар самти мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

– шаҳрвандони алоҳида, ки мехоҳанд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи тахассусии касбии худро ба таври инфиродӣ такмил диҳанд;

– шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва мехоҳанд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

– оила, волидони таълимгирандагон, ки мехоҳанд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

– шаҳрвандоне, ки мехоҳанд ба ҷойи кории дигар гузаранд;

– шаҳрвандоне, ки мехоҳанд норасоиҳои худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;

– шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан мехоҳанд;

– шаҳрвандоне, ки коргарони беҳтарин шудан мехоҳанд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Дар соҳаи саноати сабук айни замон стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул шудаанд ва амал мекунанд:

– СД (ГОСТ) 12.4.010-75 Системаи стандартҳои техникаи бехатарӣ. Ашёҳои ҳифзи инфиродӣ, дастпӯшҳои махсус. Шартҳои техникӣ;

– СД (ГОСТ) 12.0.002-2014 Системаи стандартҳои бехатарии меҳнат. Мавҳум ва муайянкуниҳо.

– СД (ГОСТ) 12.3.227-2003 Системаи стандартҳои бехатарии меҳнат. Бехатарии зидди сухтории ҷараёни технологӣ.

– СД (ГОСТ) ISO 20345-2015 Ашёҳои ҳифзи инфиродӣ, пойафзоли бехатарӣ. Шартҳои умумии техникӣ;

– СТ ҶТ 1085-2007 Нахи пахта. Шартҳои техникӣ.

– СД (ГОСТ) 9092-81 Ресмони пахтагин барои истеҳсолоти кешбофӣ. Шартҳои техникӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.0-73 Ресмони пахтагин. Қоидаҳои қабул;

– СД (ГОСТ) 6611.1-73 (ИСО 2060-72) Ресмони пахтагин. Усули муайянкунии зичии хаттӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.2-73 (ИСО 2062-72, ИСО 6939-88) Ресмони пахтагин. Усули муайянкунии мустаҳкамӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.3-2003 Маводҳои нассоҷӣ. Ришта. Усулҳои муайянкунии шумораи тобхӯрии ришта ва самти тобхӯрӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.3-2003 (ИСО 2061-1995) Маводҳои нассоҷӣ. Ришта. Усулҳои муайянкунии шумораи тобхӯрии ришта дар дарозии муайян ва самти тобхӯрӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.4-73 Риштаи нассоҷӣ. Усулҳои муайянкунии намнокӣ;

– СД (ГОСТ) 10681-75 Маводҳои нассоҷӣ. Шароити иқлимӣ барои санҷишгузаронии намуна ва усулҳои муайянкунӣ;

– СД (ГОСТ) 13784-94 Нах ва риштаи нассоҷӣ. Мавҳумҳо ва муайянкунӣ;

– СД (ГОСТ) 16736-2002 (ИСО 1139-73) Риштаи нассоҷӣ. Сохти ишора;

– СД (ГОСТ) 4.8-2003 (ИСО 10290:1993) Ресмони пахтагин ва омехта. Номгӯи нишондиҳандаҳо.

– СД (ГОСТ) 28753.2-90 Риштаи нассоҷӣ. Усули муайян намудани ноҳамворӣ.

– СД (ГОСТ) 28890-90 Риштаи нассоҷӣ. Усули муайян намудани ҷузъҳои дарозшавии умумӣ ҳангоми кашиши риштаҳо бо қува.

– СД (ГОСТ Р) ИСО 23771-2015 Дастгоҳҳои нассоҷӣ. Дастур оид ба лоиҳакашии дастгоҳҳои нассоҷӣ.

– СД (ГОСТ) 25719-83 Дастгоҳҳои ресандагии пневматикӣ. Мавҳум ва муайянкуниҳо.

Тавзеҳоти умумии касби «Оператори мошини ресандагӣ»

Оператори мошини ресандагӣ - корманди моҳири фабрикаҳои ресандагӣ буда, мошинаҳои ресандагии замонавиро идора ва нигоҳубин мекунад.

Оператор сохт ва тарзи кори ҳар як дастгоҳро бо хурдтарин тағйироту амалиётҳои ресандагӣ ҳассосона муносибат карда метавонад. Ба салоҳияти оператор аз нах пур кардани мошинҳои ресандагӣ, назорат ба кори он, амалиётҳои технологӣ, дуруст кардани танзими мошини ресандагӣ, риояи қоидахои бехатарӣ ва санитарии истехсолӣ дохил мешаванд. Ухдадориҳои вай на танҳо истеҳсоли ришта, балки назорати сифати маҳсулоти тайёрро низ дар бар мегирад. Ӯ бо масъулияти баланди худ, ки таъмини риштаи ҳамвор, бе ғафсшавӣ ва кандашавӣ иҷро менамояд ва сифати маҳсулоти дар оянда истеҳсолшавандаро кафолат медиҳад.

Оператори мошинаи ресандагӣ на танхо коргар, балки дар ҳайати коллективи бо ҳам созишдошта мебошанд, ки дар умум барои пешрафти фаъолияти корхона нақши калон мебозанд. Вай бо мутахассисон, технологҳо ва лаборантҳо ҳамкорӣ карда, кори мураттаби тамоми раванди истеҳсолотро таъмин мекунад.

Оператори мошинаи ресандагӣ мутахассисест, ки на танҳо ба қувваи ҷисмонӣ тобоварӣ дошта, балки бодиққат, масъулиятшинос, зиракии техникӣ ва эчодкорӣ низ зоҳир менамояд. Ин касб барои онҳоест, ки кори якранг, вале душворро дӯст медоранд ва аз садою чанг наметарсанд, ба зебоӣ ва сифати маҳсулоти бо дастони худ офаридашуда баҳои баланд доданро медонанд.

Аз ин лиҳоз омӯзиши операторони мошини ресандагӣ вобаста ба воҳидҳои салоҳиятҳои касбии зерин дар сатҳи баланд гузаронида мешавад.

Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ»

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
2	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
	TC 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
	TC 03-1/01	Кор кардан дар даста
	TC 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
	TC 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
	LB 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
	LB 08-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология
	LB 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	LI 8151-01-2/01	Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик, пилта)
	LI 8151-02-2/01	Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-03-2/01	Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-04-2/01	Бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-05-3/01	Бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ
	LI 8151-06-2/01	Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридани пасмондаҳо ба сехи зағолак
3	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
	TC 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ
	TC 07-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	LI 8151-07-3/01	Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-08-3/01	Қабул ва супоридани басти корӣ
	LI 8151-09-3/01	Санҷидани сифати калобаи истехсолшуда
	LI 8151-10-3/01	Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда
	LI 8151-11-3/01	Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **13**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
TC 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
TC 03-1/01	Кор кардан дар даста
TC 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
TC 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
LB 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
LB 08-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология
LB 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
LI 8151-01-2/01	Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик, пилта)
LI 8151-02-2/01	Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-03-2/01	Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-04-2/01	Бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-05-3/01	Бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ
LI 8151-06-2/01	Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизоҷон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- муайян кардани нақши худ дар ҳайати даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бухронӣ; - суботкор (настойчивый)будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва инноватсионӣ таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - фавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизоҷон.

Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои бадастоварии натиҷаҳоиинноватсионӣ мусоидат менамояд	- эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва уҳдабарой; - омода будан ба инноватсия; - дастгирӣ кардани қарорҳои инноватсионӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои лоиҳа/кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуддат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварии қатъӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи этика ва эстетика.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва сайю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимӣ барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан,омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар равандҳои ташаккулёбии пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, санитарияи истеҳсолӣ ва беҳдошт барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи бехатарӣ; - интихоб ва истифодабарии воситаҳои ҳимоявӣ барои бехатарии шахсӣ дар ҷойи корӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва чорабиниҳои зидди сӯхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ; - қоидаҳои ҷудокунӣ ва коркарди пасмондаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)

<table>
<tr><td>Номи воҳиди салоҳият</td><td>Рамзи воҳиди салоҳият</td></tr>
<tr><td>Гузаштан аз муоинаи тиббӣ</td><td>ТС 01-1/01</td></tr>
<tr><td colspan="2">Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои уҳдадориҳои вазифавӣ, ошкор ва табобати саривақтии беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:
- ҳангоми ба кор қабул шудан;
- гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи ҷадвали ташкилот.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):
- маҳорати баён кардани мақсади худ;
- маҳорати гӯш кардан ва шунидан;
- маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.</td></tr>
<tr><td>Элементҳои ВС</td><td>Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС</td></tr>
<tr><td>1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ</td><td>1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ.
1.2. Шиносоӣ бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда.</td></tr>
<tr><td>2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ</td><td>2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда.
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.</td></tr>
</table>

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузории меҳнат; - маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - боинтизом; - бомасъул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				√							
1.2. Шиносоӣ бонамудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				√							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											√
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимавӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ ва ғайринавбатӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста	**ТС 03-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкилот ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Коргарон дар комёбиҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар коллективи ҳар ташкилот/корхона.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вуҷуд надоранд.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон.

	1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1.Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи ***фарқиятҳои фарҳангӣ*** дардаста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебоӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани ***муошırати ғайришифоҳии*** мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шунидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; -муошırати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти мунокишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартариҳои кор дар даста; - воситаҳои робитавӣ; - принсипҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ; - ҳусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ; - тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизоҷон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан;

	- бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - меҳрубон; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											√
1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар мӯҳлати таъиншуда											√
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											√
Элементи 2. Кор кардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза											√
2.2. Эътирофи ***фарқиятҳои фарҳангӣ*** дар даста											√
2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста											√
2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста											√
Элементи 3: Риоя кардани одоб ва зебоӣ (этика ва эстетика)											

3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муошироти ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан	√										
3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ:	- намудҳои саломдиҳӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муошироти ғайришифоҳӣ:	- забони имову ишора; - риоя кардани фосилаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	**ТС 04 – 2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои заруриро барои расонидани ёрии аввалия ва нигаҳдории ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии ҳолатҳои рухдода, бартараф кардани таваккалҳои мушаххас, хавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати рухдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ***хатар,*** ба вуҷуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохӯш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин

	намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи бехатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмухра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ; - бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохӯш, захм ва арзёбии ҳолати ҷабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда;

	- оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида; - бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор руҳдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принсипҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монеашавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (ҳароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфиқ; - раҳмдил.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати рухдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ***хатар,*** ба вуҷуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				√							
1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохӯш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				√							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ				√							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									√		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									√		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									√		
Элементи 2:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд											
2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									√		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда									√		
2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									√		
Элементи 3:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ											

3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишоровварии мустақим ба ҷароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани ***усули Геймлих***									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи бехатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		
Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил									√		
10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ									√		

Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ											
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√		
11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар –	- ҷисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих –	Тартиби амал ҳангоми расонидани ёрӣ ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабрдида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ӯро дар бар гирифтан; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабрдида дар сатҳи байни нофу қавсакҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунанд; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунанд, лекин қафаси синаи ҷабрдидаро зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунанд, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	**ТС 05-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносоӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - қобили истифода ба ҳар корманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - тавонистани хондан ва навистан.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносоӣ бо сохти компютер	1.1. Шиносоӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и ***қисмҳои асосии компютери фардӣ***. 1.2. Кор кардан бо ***қисмҳои иловагии компютер.***
2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани ***гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура).*** 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо ***лавҳаи идоракунӣ.***
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.

4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо ***хадамоти ҷустуҷӯӣ*** ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо ***браузерҳо.***
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирусӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътинои (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ;
Донишҳои талабшаванда:	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунӣ ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ; - дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - бехатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор;

	- масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносоӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносоӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунӣ	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											
3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									
3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо хадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											

5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ):	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	*қисмҳои асосии компютер:* - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. *қисмҳои иловагии компютер:* - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгора//флеш-захирасоз (накопител); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура):	- тақсимоти тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбоӣ–рақамӣ, хизматӣ, фунсионалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.
Лавҳаи идоракунӣ:	- қисмати истифодашавандаи интерфейс Microsoft Windows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷурсозии система, чун иловакунӣ ва ҷӯрсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якчанд амалҳои дигари марбут ба идоракунии системаро имкон медиҳад.
Хадамотиҷустуҷӯии Интернет:	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузер - ин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Нобобаста аз оне, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни кори онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вуҷуд дорад- майдоне, ки дар он номгӯйи сомона барои кушодашавии он чоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	**LB-01-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қатъиян риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва қоидаҳои бехатарии зидди сӯхторро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: дар ҳама ҷойҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат	1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат. 1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор. 1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
2. Риоя намудани ***қоидаҳои техникаи бехатарӣ***	2.1. ***Гузаштан аз дастурдиҳӣ*** (муқаддимавӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Истифода намудани либосҳои махсус ва ***воситаҳои муҳофизатӣ***. 2.3. Риоя намудани ***қоидаҳои бехатарии барқӣ***. 2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор	3.1. Риоя намудани ***қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори*** тартиботи дохилии ташкилот. 3.2. Истифода бурдани ***воситаҳои сӯхторхомушкунӣ*** тибқи дастурамал.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан мувофиқи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷои кор; - истифодаи либоси махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ; - шинос шудан бо санадҳои меъёрии техникии ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - пайдо намудани маълумот оид ба тартиботи дохилии ташкилот/корхона; - гирифтани иҷозат барои иҷрои корҳо аз рӯи супоришнома ва ё амр; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ тибқи талаботи муассиса/ташкилот; - истифодаи воситаҳои муҳофизатии барқӣ; - санҷидани ҳолати коршоямии воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода бурдани системаи эҳтиётӣ; - истифодаи воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот; - расонидани ёрии аввалия ҳангоми сӯхтан.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - санадҳои меъёрии техникии ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - тартиботи дохилии ташкилот/корхона оид ба ҳифзи меҳнат; - намудҳои дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ;

	- қоидаҳои бехатарии барқии ташкилот; - қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ; - қоидаҳои истифода бурдани воситаҳои ҳимояи эҳтиётӣ; - қоидаҳои бехатарии сӯхтори ташкилот; - қоидаҳои тахлияи одамон (кӯчонидан) ҳангоми вазъиятҳои фавқулода; - сабабҳои сар задани сӯхтор ва пешгирӣ аз онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - тозакор; - масъулнок; - ӯҳдабаро; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат											
1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат	√		√								
1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор	√			√							
1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона	√			√							
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ											
2.1. Гузаштани дастурдиҳӣ (муқаддимавӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ	√		√								
2.2. Истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ	√		√								
2.3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии барқӣ	√		√								
2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ	√		√								
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор											

3.1. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот	√			√							
3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қоидаҳои техникаи бехатарӣ -ин:	- системаи чорабиниҳои муташаккилона, санадҳои меъёрӣ, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи таъсири омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргар.
Гузаштани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – маъно дорад:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ сардор ва шахсони масъул оид ба бехатарӣ уҳдадоранд бо одам ва корманд дастурдиҳии техникаи бехатариро гузаронанд ва имзои дастургирандаро дар журнали техникаи бехатарӣ ба қайд гиранд. Қоидаи мазкур–шарти ҳатмии муносибатҳои меҳнатӣ, батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Гузаштани он ҳатто ба роҳбари ширкат ҳатмист. Танҳо баъди шиносоӣ бо дастур оид ба техникаи бехатарӣ кормандро метавон ба иҷрои корҳо иҷозат дод.
Либоси махсус – ин	- сарпӯшҳо, шим, комбинезон, камзӯл, дастпӯш, пойафзол ва монанди инҳо, яъне он чизҳое, ки ба предметҳои либос тааллуқ доранд ва барои аз омилҳои хатарноки беруна муҳофизат кардани ҳаёт ва саломатии кормандон дар раванди иҷрои корҳо таъйинот доранд.
Қоидаҳои бехатарии барқӣ- ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи расиш ба қисмҳои ҷараёнгузар ва таъсиррасонии он ба коргар.
Воситаҳои муҳофизатии барқӣ-ин:	- воситаҳои ҳимоявӣ аз зарбаи ҷараёни барқӣ барои таъмини бехатарии барқӣ пешбинишуда. Ба онҳо тааллуқ доранд: - мила (штанга) – ҳои оиққунанда; - анбӯри оиққунанда; - ҷараённамоҳо; - дастакҳои диэлектрикӣ, калӯши одӣ, калӯши соқдор; - қолинчаҳои диэлектрикӣ ва пояҳои оиққунанда; - таворахои ҳимоявӣ (защитные ограждения) (пардаҳо); - заминваслаҳои сайёр; - аломат ва овезаҳои бехатарӣ ва ғ.
Қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор –ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи ҳолати хатари оташ, барҳамдиҳии он ва таъсиррасонии омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргарон.
Воситаҳои сӯхторхомушкунӣ –ин:	- воситаи махсуси дар ихтиёрдошта ва инчунин, асбобу анҷоми истифодашаванда барои оташнишонӣ (ҷумаки оташнишонӣ (гидрант), рӯдаҳои оташнишонӣ, оташнишонак, қум, об, чангаки сухторнишонӣ, мисрон (лом), бел, сатил ва ғайра).

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология		**LB 08-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани вайронкунии муҳити зист дар фаъолияти корхонаҳои саноати сабук, зарари экологӣ ва иҷрои чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зистро тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар корхонахои ресандагӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста; - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муайян намудани мушкилоти муҳити зист дар фаъолияти корхона	1.1. Шинос шудан бо стандартҳо ва қоидаҳои экологӣ. 1.2. Муайян намудани таъсири манфии корхона ба муҳити зист.	
2. Муайян намудани зарари расонидашуда ба муҳити зист	2.1. Арзёбӣ намудани зарари расонидашудаи корхона ба муҳити зист. 2.2. Арзёбӣ намудани муфассали зарар аз рӯи намуди маҳсулот ва раванди технологӣ.	
3. Бартараф намудани таъсири манфӣ ба муҳити зист	3.1. Коркард намудани чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист. 3.2. Истифода намудани дастурҳо оид ба ҳифзи муҳити зист. 3.3. Ташаккул додани ***фарҳанги экологӣ.***	

Малакаҳои талабшаванда:	- муайян намудани мутобиқати фаъолияти корхона ба меъёрҳои экологӣ; - риоя намудани меъёрҳои экологӣ; - муайян намудани мувофиқати технологияҳои истифодашаванда, истифодаи ашёи хом ва сӯзишворӣ, схемаҳои истифодашавандаи тозакунии обҳои партовӣ ва партовҳои ҳавоӣ ба меъёрҳои экологӣ; - муайян кардани манбаъҳои асосии ифлосшавии муҳити зист; - истифода намудани усулҳои арзёбии муфассали зарар; - назорат намудани бехатарии экологии корхона аз рӯи намудҳои маҳсулот ва равандҳои технологӣ; - пешгирӣ намудани вайроншавии меъёрҳои экологӣ; - ҷорӣ намудани истифодаи такрории ашёи хом, маҳсулот ва масолеҳи сарфшаванда; - тоза кардани ҳаво бо истифода аз вентилятсияи ихроҷӣ; - истифода бурдани воситаҳои тозакунандаи аз ҷиҳати экологӣ тоза; - андешидани тадбирҳо оид ба кам кардани ифлосшавии сунъӣ (антропогенӣ) ба муҳити зист.
Донишҳои талабшаванда:	- заминаи ҳуқуқии ҳифзи муҳити зист барои корхонаҳои саноати сабук; - қонунгузорӣ оид ба сарфаи энергия; - дастурҳо оид ба ҳифзи муҳити зист дар корхона; - меъёрҳои экологӣ барои корхонаҳои саноати сабук; - намудҳои захираҳои табиӣ; - таснифоти омилҳои зарарноки антропогенӣ; - қонунҳои умумии таъсири омилҳои муҳити зист ба организмҳои

	зинда; - манбаъҳои асосии ифлосшавии муҳити зист; - усулҳои арзёбии муфассали зарар. - сабаҳои пайдоиши бӯҳрони экологӣ; - чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист; - мушкилоти экологӣ ва алоқаи онҳо бо шароити табиӣ-ҳудудӣ ва иҷтимоию иқтисодӣ; - роҳҳои истифодаи оқилонаи энергияи барқӣ ва гармӣ, сӯзишворӣ, оби хунук ва гарм, ашёи хом; - чораҳое, ки ба пешгирӣ ва кам кардани таъсири зараровар ба муҳити зист нигаронида шудаанд; - усулҳои кам кардани партовҳои зарарнок ба атмосфера, тоза кардани обҳои партов аз моддаҳои ифлоскунанда, коркард ва партов ва корбарӣ бо пасмондаҳо (утилизатсия); - принсипҳои эҷоди технологияҳои каммасраф дар соҳаҳои гуногуни саноат, ҳаёти ҳаррӯза; - мафҳуми фарҳанги экологӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъулиятнок; - сабрнок; - поквиҷдон.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани мушкилоти муҳити зист дар фаъолияти корхона											
1.1. Шинос шудан бо стандартҳо ва қоидаҳои экологӣ				√							
1.2. Муайян намудани таъсири манфии корхона ба муҳити зист				√							
Элементи 2: Муайян намудани зарари расонидашуда ба муҳити зист											
2.1. Арзёбӣ намудани зарари расонидашудаи корхона ба муҳити зист				√							

2.2. Арзёбӣ намудани муфассали зарар аз рӯи намуди маҳсулот ва раванди технологӣ				√							
Элементи 3: Бартараф намудани таъсири манфӣ ба муҳити зист											
3.1. Коркард намудани чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист				√							
3.2. Истифода намудани дастурҳо оид ба ҳифзи муҳити зист				√							
3.3. Ташаккул додани ***фарҳанги экологӣ***				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарҳанги экологӣ - ин:	- дараҷаи дарки одамон нисбат ба табиат, олами атроф ва баҳо додан ба мавқеи онҳо дар коинот, муносибати одам ба олам, қобилияти одамон дар фаъолияти амалӣ истифода бурдани дониш ва малакаи экологии худ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	**LB 02-2/01**
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур, маҳорат ва дониши зарурӣ барои фаҳмиш ва истифодаи фарққунанда аз забони тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва ғ.) дар мисоли истифодаи ифодаҳое, ки доимӣ дар ҷои кор (саломдиҳӣ, хайрухуш, бахшиш ва ғ.) маъмуланд, инъикос мекунад.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: кормандони ҳама сатҳҳои соҳаи мазкур.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): надорад.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муошврати боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон	1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.2. Истифодаи ***иборaҳои одии маъмулан истифодашавандаи*** одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизоҷон/фармоишгарон. 1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад. 1.4. Истифодаи ***захираҳои мувофиқ*** ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.
2. Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишгарон бо забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани ***муошират.*** 2.1. Истифодаи ҳама гуна ***усулҳои визуалӣ*** барои беҳтар ва иваз кардани муошврати шифоҳӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои робитавӣ ва байнишахсии муошврати ҳалимона бо ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон;

	- истифода намудани калимаҳои асосӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳо, барои муошират бо мизоҷон/фармоишгарон зарур, мувофиқ ба ҷои корӣ мушаххас; - истифода намудани забони имову ишора ё луғат; - талаффуз намудани калимаҳо ва ибораҳо барои иҷрои кор; - талафузи номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус бо забони омӯхташаванда; - талафузи номгӯйи асбоб ва таҷҳизотҳо, нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Донишҳои талабшаванда:	- алифбои забони омӯхташаванда; - оид ба масъалаҳои робитаҳои фарҳангӣ, роҳ надодани таҳқирҳои тасодуфӣ ба ҳамкасбон ё шарикон; - қоидаҳои талаффузи калимаҳо ва ибораҳо; - номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус; - номгӯйи асбоб ва таҷҳизотҳо бо забони хориҷӣ; - нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - ҳалим; - мушфиқ; - ташаббускор; - саъйу кӯшиш кардан барои омӯзиши забонҳои хориҷӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муоширати боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон											
1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур.				√							
1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизоҷон/фармоишгарон.				√							
1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад.				√							

1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишга- рон бо забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират				√							
2.2. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муошироти шифоҳӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои маъмули зуд-зуд истифодашаванда:	- субҳ ба хайр; - корҳоятон чи тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ кумак карда метавонам? - бубахшед ман шуморо намефаҳмам; - Шумо бо забони...гап мезанед? ва ғайра.
Захираҳои мувофиқ:	- дафтарча барои қайди ёдоштҳо, сабти калимаҳо, абзорҳо барои афзун кардани луғат; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касбҳои ҷудогона, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо (брошюраҳо); - имзоҳо бо тавзеҳот; - сомонаҳо барои тарҷума.
Муошират:	- маслиҳатҳо ва эзоҳ додан; - пешниҳод намудани маълумотҳо, монанди: соати корӣ, намуди кор, нархнома ва ғ.; - кумак дар доираи вазифаҳои худ, инчунин ба ҳамкорон/ мизоҷон аз рӯи хоҳиши онҳо; - фаҳмондан ва таъмин кардани самтҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои визуалӣ (дидорӣ):	- қайд, нишон додани иттилооти зарурӣ дар ҳуҷҷатгузорӣ, ҳуҷҷатҳо ва нақшаҳо; - истифодаи калкулятор барои арзиши музди кор ва хароҷотҳои муайян; - истифода намудани забони имову ишора; - нишон додани ашёи мушаххас.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта)	**LI 8151-01-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта) дар мошинаҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик, пилта).	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Таъмин кардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ бо наххо (пилта ва пиллик)	1.1. Муайян кардани навъ ва сифати пиллик ва пилтаи гузошташуда. 1.2. Гузоштани пиллик ва пилта ба душохаи чангакдори мошини ресандагии ҳалқагӣ. 1.3. Гузаронидани пиллик ва пилта ба механизми ресандагии мошини ҳалқавӣ.
2. Таъмин кардани мошинҳои ресандагии пневматикӣ бо пиллик ва пилта	2.1. Мустаҳкам кардани бордон (бункер) дар қисми берунаи мошина ва гузоштани пиллик, пилта. 2.2. Пайваст кардани ҳавои фишурдашуда дар ***мошинҳои ресандагии пневматикӣ.***
3. Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинаи ресандагӣ ва гузоштан ба аробачаи махсус	3.1. Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинҳои ресандагӣ ва иваз кардани найчаҳои холӣ (шпулҳо). 3.2. Санҷидани сифати калобаҳои тайёр аз надоштани нуқсонҳо. 3.3. Гузоштани калобаҳои тайёр ба аробачаҳо ва тозаю озод карда гирифтан ғалтакҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - истифода намудани дастурамали истеҳсолкунанда барои гузоштани пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагӣ; - таъмини кори бефосилавии мошинҳо ва бехатарии он; - муайян кардани камбудиҳо, нуқсонҳои пиллик ва пилта ва ришта аз хатарҳои эҳтимолӣ; - кор кардан дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - санҷидани системаи барқии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - кор кардан мувофиқи дастурамали вазифавӣ; - риоя намудани тартиботи корхона ва тозагӣ дар ҷойи кор.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми гузоштани пиллик ва пилта; - таърихи пайдоиши мошинҳои ресандагӣ; - намудҳои мошинҳои ҳалқагии ресандагӣ; - технология ва амалиётҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - асосҳои мошинҳои ҳозиразамони ресандагии ҳалқагӣ; - сохти пиллик ва пилта ва калобаҳо;

	- намуд ва сифати нахи гузошташаванда; - намуд ва тарзи кори душохаи чангакдор; - тартиби гузоштани пиллик ва пилта ва гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда; - дастурамал оид ба гузоштан ва истифодаи мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - сохт ва тарзи кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - дастурамал оид ба пайвасти хаттӣ ҳавои фишурдашудаи мошинаи пневматикӣ; - тартиби гирифтани калобаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Таъмин кардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ бо нахҳо (пилта ва пиллик)											
1.1. Муайян кардани навъ ва сифати пиллик ва пилтаи гузошташуда	√			√							
1.2. Гузоштани пиллик ва пилта ба душохаи чангакдори мошини ресандагии ҳалқагӣ	√			√							
1.3. Гузаронидани пиллик ва пилта ба механизми ресандагии мошини ҳалқавӣ	√			√							
Элементи 2: Таъмин кардани мошинҳои ресандагии пневматикӣ бо пиллик ва пилта											
2.1. Мустаҳкам кардани бордон (бункер) дар қисми берунаи мошина ва гузоштани пиллик ва пилта	√			√							
2.2. Пайваст кардани ҳавои фишурдашуда дар ***мошинҳои ресандагии пневматикӣ***	√			√							

Элементи 3: Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинаи ресандагӣ ва гузоштан ба аробачаи махсус											
3.1. Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинҳои ресандагӣ ва иваз кардани найчаҳои холӣ (шпулҳо)	√			√							
3.2. Санҷидани сифати калобаҳои тайёр аз надоштани нуқсонҳо	√			√							
3.3. Гузоштани калобаҳои тайёр ба ***аробачаҳо*** ва тозаю озод карда гирифтан ғалтакҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ - ин:	- таҷҳизоти бофандагӣ, ки барои ресандагии масолеҳи нахдор (пиллик, пилта ва нахҳои кимиёвӣ) ба ресмон таъин шудааст. Ин дастгоҳ барои тунук кардани маҳсулоти нимтайёр ва шакл додани лента, печонидани ришта ва дар охир ба баста печонидани он истифода мешавад. Пиллик (ё реза), ки аз чарх кушода шудааст, ба дастгоҳи кашидан ворид мешавад. Ҳангоми аз он баромадан риштаро ба зери даванда мебананд ва ба коб печонда, ба меҳвар мегузоранд. Даванда дар атрофи ҳалқа бо суръати камтар аз меҳвар давр мезанад. Тафовути суръати гардиши меҳвар ва даванда яке аз шарти печонидани он мебошад. Ҷуфти ҳалқаи даванда ҳамзамон гардишро таъмин мекунад. Калоба бо коэффитсиенти гардиши 50–140 истеҳсол мешавад; суръати гардиши шпиндель ба 20—22 хазор чархзанӣ мерасад, диаметри ҳалқаҳо ба 30—70 мм мерасад.
Мошинҳои ресандагии пневматикӣ - ин:	- навъи махсуси таҷҳизоти ресандагӣ, ки барои ресандагии маводи нахдор (пиллик, пилта ва нахҳои кимиёвӣ) ба ресмон пешбинӣ шудааст. Хусусияти асосии фарқкунандаи ин мошинҳо истифодаи ҳавои фишурда барои шакл додан ва печонидани ришта мебошад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	**LI 8151-02-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ ва гузаронидани онро ба режими корӣ ба назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта).	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС

1. Аз назар гузаронидани амалиётҳои ҳар як қисмҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	1.1. Назорат кардан бо сохти умумӣ ва принсипҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 1.2. Иҷро кардани амалиётҳои ҳар як қисмҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.
2. Омода намудани асбобу олоти кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	2.1. Интихоб намудани асбобу олати корӣ барои санҷиш. 2.2. Гузаронидани санҷиши кушоди қисмҳои кории мошинҳо. 2.3. Тоза кардани ***қисмҳои кории мошинҳо*** аз чанг, ифлосӣ ва пасмондаҳои пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин. 2.4. Муайян ва бартраф кардани нуқсонҳои ошкоршуда.
3. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	3.1. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ ***дар реҷаи санҷишӣ***. 3.2. Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 3.3. Назорат намудани кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.
4. Омода намудани асбобҳои корӣ дар назди мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	4.1. Омода кардани ***асбобҳои кории*** оператори мошини ресандагӣ. 4.2. Тайёр кардани ғалтакҳо бо пиллик ва тағораҳои пилтадор.
5. Иваз кардани тағора бо лента, ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	5.1. Иваз кардани тағораҳои пилтадор ба тағораҳои холишуда. 5.2. Тоза кардани ғалтакҳо ва тағораҳои озодшуда. 5.3. Гирифтани пиллик ва пилтаҳои кандашудаи кӯтоҳи пахтагин аз ғалтакҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкилот; - муайян намудани корношоямиҳо ва қисмҳои ифлосшуда; - ба ҳаракат даровардан ва хомӯш намудани мошинҳои ресандагӣ; - шинос шудан оид ба раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ (суръати гардиш, кашиши пиллик ва пилта); - омӯхтан ва фаҳмидани ҳуҷҷатҳои техникӣ; - истифода кардани асбобҳои корӣ аз рӯи дастурамал; - иваз намудани ғалтакҳо ва тағораҳои пилтадор; - кор кардан мувофиқи дастурамали вазифавӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми кор ва идора намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ (суръати гардиш, кашиши нах); - қоидаҳои истифодабарӣ ва сохти мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - аҳамияти истифодаи маводи муҳофизати инфиродӣ (СИЗ); - марҳилаҳои асосии раванди кори мошини ресандагӣ (кушодан, тоза кардан, кор кардан, кашидан, печонидан); - тарзи корӣ мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - тавсифномаи техникии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - ҷадвали мунтазам тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки) наварди фишори (валик) қисмҳои кории мошинҳои

	ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - тартиби омода ва иваз намудани ғалтакҳо ва тағораҳои пилтадор дар мошинҳои ресандагӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Аз назар гузаронидани амалиётҳои ҳар як қисмҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
1.1. Назорат кардан бо сохти умумӣ ва принсипҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
1.2. Иҷро кардани амалиётҳои ҳар як қисмҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
Элементи 2: Омода намудани асбобу олоти кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
2.1. Интихоб намудани асбобу олати корӣ барои санҷиш	√			√							
2.2. Гузаронидани санҷиши кушоди қисмҳои кории мошинҳо	√			√							
2.3. Тоза кардани ***қисмҳои кории мошинҳо*** аз чанг, ифлосӣ ва пасмондаҳои пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин	√			√							
2.4. Муайян ва бартараф кардани нуқсонҳои ошкоршуда	√			√							
Элементи 3: Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											

3.1. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ ***дар речаи санҷишӣ***	√			√							
3.2. Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
3.3. Назорат намудани кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
Элементи 4: Омода намудани асбобҳои корӣ дар назди мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
4.1. Омода кардани ***асбобҳои кории*** оператори мошини ресандагӣ	√			√							
4.2. Тайёр кардани ғалтакҳо бо пиллик ва тағораҳои пилтадор	√			√							
Элементи 5: Иваз кардани тағора бо лента, ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
5.1. Иваз кардани тағораҳои пилтадор ба тағораҳои холишуда	√			√							
5.2. Тоза кардани ғалтакҳо ва тағораҳои озодшуда	√			√							
5.3. Гирифтани пиллик ва пилтаи кандашудаи кӯтоҳи пахтагин аз ғалтакҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қисмҳо ва васлҳои асосии мошини ресандагӣ – ин:	- хокаи нонпазӣ барои нарм кардани маводи пиллик ва пилта ва тоза кардани он аз ифлосиҳои беруна; - миксер барои омехта кардани навъҳои гуногуни пиллик ва пилта дар таносуби додашуда; - вендер - риштаи тайёрро ба бобинҳо ё катҳо шамол медиҳад; - қисмҳои ёрирасон ва агрегатҳои дастгоҳи ресандагӣ: дастгоҳи тозакунанда, конвейерҳо, асбобҳои назорати сифат.
Мошинро дар речаи санҷиш ба кор дароред – ин:	- маънои онро дорад, ки он бо функсияҳои маҳдуд ё дар муҳити тақлидшуда барои санҷиши функсия ва муайян кардани мушкилоти эҳтимолӣ фаъол аст.
Асбобҳои корӣ – инҳо:	- ҳалқабанд барои ресмони кандашуда; - чуткаи хурд, чангак, сими борики махсус; - тағора (таз); - қутии филизӣ ё халтаи пахтагин барои гирифтани наххои кандашудаи пахтагин.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	**LI 8151-03-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Назорат кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ	1.1. Назорат намудани пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ. 1.2. Мушоҳидаи кардан ба ***кашиши пиллик (ровница)*** ва тофта тарангкунии пиллик ва пилта. 1.3. Назорат ва танзим кардани тамоми нишондодҳо дар раванди технологияи ресандагӣ.
2. Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	2.1. Иҷро кардани амалиётҳои гузоштан, кушодани пиллик ва пилта, ташаккули торҳои нахдор, дароз кардан ва тофта печонидан. 2.2. Назорат ва ***танзими нишондодҳо*** дар тамоми раванди корҳои ресандагӣ.
3. Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	3.1. Муайян кардани ҷадвали давра ба давра тоза кардани мошинҳо аз пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин. 3.2. Гузаронидани корҳои тозакунии мошинҳои ресандагӣ мувофиқ бо дастурамалӣ техникӣ.
4. Иваз намудани тағораҳо бо пилта, ғалтак бо пиллик ва ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	4.1. Қабул кардани тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик бо истифода аз аробачаҳои махсус. 4.2. Гирифтан ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул. 4.3. Гузоштани ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагӣ. 4.4. Гузоштани тағораҳо дар назди мошинҳои ресандагӣ ва гузаронидани пилта. 4.5. Назорат кардани амалиётҳои иҷрокардашуда ва ба кор даровардани мошинаи ресандагӣ.
5. Идора кардани мошинҳои ресандагии рақамӣ	5.1. Истифода кардани дастурамали корбарӣ барои технологияи мошинҳои ресандагии рақамӣ. 5.2. Ворид кардан дар панели идоракунӣ нишондодҳои мошини ресандагии рақамии идорашаванда. 5.3. Сабт кардани барнома дар панели идоракунӣ. 5.4. Идора кардани барнома дар дисплейи панели назоратӣ. 5.5. Боздошт кардани мошин ресандагӣ бо пахши тугмаи "Стоп" дар панели идоракунӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва беҳсозии истехсолӣ; - назорат кардани нишондодҳои раванди технологӣ; - муайян кардани садоҳои бегонае, ки метавонанд аз корношоямии мошин шаҳодат диҳанд; - таъмин намудани кори мунтазами мошинаи ресандагӣ;

	- ба даст овардани риштаи аълосифат; - пешгирӣ кардан аз вайроншавӣ ва хатарҳои эҳтимолӣ; - таъмин намудани бехатарии ҷойи кор ҳангоми кор бо мошини ресандагӣ; - тоза кардан ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул; - ба кор бурдани элементҳои асосии системаи идоракунии рақамӣ дар дастгоҳи ресандагӣ; - назорат кардани амалиётҳои иҷрошаванда ва ба кор даровардани мошинаи ресандагӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва беҳсозии истеҳсолӣ; - омилҳое, ки ба сифати ресмон таъсир мерасонанд; - тарз ва принсипҳои кори мошинҳои ресандагии халқагӣ ва пневматикӣ; - амалиётҳои технологии ресандагӣ ва тартиби назорати онҳо; - барномаҳои автоматикунонии истеҳсолоти ресандагӣ; - маълумот оид ба ҷадвали тоза кардани мошинҳои ресандагӣ мувофиқ бо дастурамалӣ техникӣ; - тартиби қабули тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик аз тарафи шахси масъули аз анбор овардашуда; - тартиби тоза кардан ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул; - тартиби назорат кардани амалиётҳои иҷрокардашуда; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - дастурамали истифодабарии мошини ресандагӣ; - намудҳои мошинҳои ресандагӣ ва тартиби кори онҳо; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - ташаббускор; - ташкилотчӣ; - эҳтиёткор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Назорат кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ											

1.1. Назорат намудани пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ	√			√							
1.2. Мушоҳидаи кардан ба ***кашиши пиллик (ровница)*** ва тофта тарангкунии пиллик ва пилта	√			√							
1.3. Назорат ва танзим кардани тамоми нишондодҳо дар раванди технологияи ресандагӣ	√			√							
Элементи 2: Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
2.1. Иҷро кардани амалиётҳои гузоштан, кушодани пиллик ва пилта, ташаккули торҳои нахдор, дароз кардан ва тофта печонидан	√			√							
2.2. Назорат ва ***танзими нишондодҳо*** дар тамоми раванди корҳои ресандагӣ	√			√							
Элементи 3: Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
3.1. Муайян кардани ҷадвали давра ба давра тоза кардани мошинҳо аз пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин	√			√							
3.2. Гузаронидани корҳои тозакунии мошинҳои ресандагӣ мувофиқ бо дастурамалӣ техникӣ	√			√							
Элементи 4: Иваз намудани тағораҳо бо пилта, ғалтак бо пиллик ва ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
4.1. Қабул кардани тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик бо истифода аз аробачаҳои махсус	√			√							
4.2. Гирифтан ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул	√			√							
4.3. Гузоштани ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагӣ		√		√							
4.4. Гузоштани тағораҳо дар назди мошинҳои ресандагӣ ва гузаронидани пилта		√		√							

4.5. Назорат кардани амалиётҳои иҷрокардашуда ва ба кор даровардани мошинаи ресандагӣ		√		√							
Элементи 5: Идора кардани мошинҳои ресандагии рақамӣ											
5.1. Истифода кардани дастурамали корбарӣ барои технологияи мошинҳои ресандагии рақамӣ	√			√							
5.2. Ворид кардан дар панели идоракунӣ нишондодҳои мошини ресандагии рақамии идорашаванда	√			√							
5.3. Сабт кардани барнома дар панели идоракунӣ	√			√							
5.4. Идора кардани барнома дар дисплейи панели назоратӣ	√		√								
5.5. Боздошт кардани мошин ресандагӣ бо пахши тугмаи "Стоп" дар панели идоракунӣ	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кашиши пиллик ва тофта тарангкунии нах - ин:	аз байни якчанд ҷуфт ғалтакҳои кашанда гузашта, онро дароз карда, баъд тунук ва якхела мегардонад. миқдори кашишҳо зичии хаттии риштаро муайян мекунад.
Танзими нишондод дар мошинҳои ҳалқагӣ ва пневматикӣ - ин:	- зичии хаттии ришта; - дараҷаи гардиш; - шиддати ришта; - суръати гардиши меҳвар (шпиндель); - ҳарорати ҳаво ва намӣ. - зичии хаттии ришта; - дараҷаи гардиш; - шиддати ришта; - истеъмоли ҳавои фишурдашуда; - ҳарорати ҳаво ва намӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ	**LI 8151-04-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ;	

- LI 8151-03-2/01 Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Муайян намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ	1.1. Муайян кардани ҷои кандашудаи пиллик ва пилта. 1.2. Муайян кардани ***сабабҳои кандашавӣ***. 1.3. Босифат пайваст кардани нугҳои кандашудаи пиллик ва пилта.
2. Бартараф намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии пневматикӣ	2.1. Муайян кардани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта. 2.2. Санҷидани фишори ҳаво дар нуқтаҳои гуногуни мошин. 2.3. Истифода кардани ***усулҳои гуногуни пайвасти ҷойи кандашуда*** мувофиқ бо дастурамал. 2.4. Истифода намудани ***усулҳои пешгирикунанда аз кандашавии*** пиллик ва пилта.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми бартараф намудани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта; - истифода кардани асбобҳои махсус барои муайян кардани ҷойи кандашудаи мошинҳои ресандагии халқагӣ, пневматикӣ; - истифода кардани асбобу анҷомҳои корӣ; - истифода кардани усулҳои гуногуни пайвасти нуги пиллик ва пилтаи кандашуда; - таъмин намудани бетанафуси амалиётҳои технологии дар истеҳсолӣ пиллик ва пилтаҳои ресандагӣ; - кор кардан аз рӯи дастурамали истифодабарии мошинҳои ресандагӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми бартараф намудани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта; - қоидаҳои беҳсозӣ ва беҳдошти истеҳсолӣ; - сабабҳои кандашавӣ; - усулҳои пешгирӣ аз кандашавӣ; - тартиби пайваст кардани нуги пиллик ва пилтаи кандашуда; - тарз ва сохти кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - амалиётҳои технологии ресандагӣ; - тартиби муайян намудани намудҳо ва сабабҳои пайдошавии нуқсонҳо дар пиллик ва пилтаҳои мошинҳои ресандагӣ; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - дастурамали истифодабарии мошинҳои ресандагӣ ва тартиби он; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - зудиҷрокунӣ; - зирак; - ташаббускор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ											
1.1. Муайян кардани ҷои кандашудаи пиллик ва пилта	√			√							
1.2. Муайян кардани ***сабабҳои кандашавӣ***	√			√							
1.3. Босифат пайваст кардани нугҳои кандашудаи пиллик ва пилта	√			√							
Элементи 2: Бартараф намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии пневматикӣ											
2.1. Муайян кардани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта	√			√							
2.2. Санҷидани фишори ҳаво дар нуқтаҳои гуногуни мошин	√			√							
2.3. Истифода кардани ***усулҳои гуногуни пайвасти ҷойи кандашуда*** мувофиқ бо дастурамал		√		√							
2.4. Истифода намудани ***усулҳои пешгирикунанда аз кандашавии*** пиллик ва пилта		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Сабабҳои кандашавӣ – ин:	- танзими нодурусти ба кор андохтани мошинаҳо (васли меҳвари пахшгар, механизми даврзанандаи печиш); - ашёи хоми пастсифат: (мавҷудияти ифлосиҳо, номуратабӣ дар ғафсии нах); - кори нодурусти мошинҳо: (сарбории зиёд, бо суръати баланд кор кардан); - фарсуда шудани қисмхои мошинҳо: (фарсуда шудани ғилдиракчаи тарангкунанда, механизми даврзанандаи, печиш).
Усулҳои гуногуни пайвасти	- истифодаи кардани усулҳои гуногуни ҷои кандашудаи лента

чои кандашуда – ин:	бо гузоштани бандак ё часпак ба ҳамдигар пайваст намудан.
Усулҳои пешгирикунанда аз кандашавии – инҳо:	- дастгоҳро мунтазам тафтиш ва танзим кардан; - аз ашьёи хоми хушсифат истифода бурдан; - қоидаҳои кори дастгоҳро риоя кардан; - сари вакт нигоҳ доштан ва таъмир кардани мошинаҳо.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ		**LI 8151-05-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани нуқсонҳо ва бартараф кардани онро дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - муайян намудани нуқсонҳо ва бартараф кардани онҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - LI 8151-03-2/01 Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Огоҳ намудани шахси масъул оид ба бартараф намудани нуқсонҳои техникӣ-технологии ошкоршуда дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	1.1. Ошкор кардани нуқсонҳои техникӣ – технологӣ дар раванди кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 1.2. Хабардор намудани шахси масъул аз нуқсонҳои ошкоршуда.	
2. Иштирок кардан дар қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ ҳангоми таъмир	2.1. Тартиб додани санади қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ барои таъмир. 2.2. Гузаронидани озмоиши тестии мошини таъмиршуда таҳти роҳбарии коргарони таъмиркунанда. 2.3. Тартиб додани санади қабули мошинаи таъмиршуда ва тасдиқи бартарафкунии камбудиҳои ошкоргардида.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - шинос шудан бо дастурамали истифодабарӣ ва хизматрасониҳои техникӣ мошинҳо; - ташхис ва муайян намудани ҳолати техникии мошинҳо; - додани маълумот ба коргарони таъмиркунанда оид ба сабабҳои эҳтимолии аз кор баромадани мошинҳо; - санҷидани коршоямии мошини ресандагӣ; - пешгирӣ кардан аз вайроншавии такрорӣ; - шинос шудан бо ҳисоботи иҷрои кор.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳо ва тартиботи дохилии корхона ҳангоми бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ; - дастурамали истифодабарӣ ва гузаронидани хизматрасониҳои техникӣ мошинҳо;

	- дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - тартиби таҳияи санади қабул ва супоридани мошинаҳо ба таъмир; - раванди тартиб додани санади иҷроиши кор; - дастурамали расонидани ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - сарфакор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Огоҳ намудани шахси масъул оид ба бартараф намудани нуқсонҳои техникӣ-технологии ошкоршуда дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
1.1. Ошкор кардани нуқсонҳои техникӣ – технологӣ дар раванди кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
1.2. Хабардор намудани шахси масъул аз нуқсонҳои ошкоршуда	√			√							
Элементи 2: Иштирок кардан дар қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ ҳангоми таъмир											
2.1. Тартиб додани санади қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ барои таъмир	√			√							
2.2. Гузаронидани озмоиши тестии мошини таъмиршуда таҳти роҳбарии коргарони таъмиркунанда	√			√							
2.3. Тартиб додани санади қабули мошинаи таъмиршуда ва тасдиқи бартарафкунии камбудиҳои ошкоргардида		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Нуқсонҳои мураккаби техникӣ - технологӣ – ин:	- садо ё ларзиши ғайриоддӣ; - паст шудани самаранокӣ - афзоиши нуқсонҳо; - ноустувории кори мошин; - кандашавии пиллик ва пилта; - нобаробаршавии калобаҳо.
Бартараф намудани камбудиҳои ошкоргардида – ин:	- пас аз бартараф кардани нуқсон оператор бояд, онро дар журнали бартарафсозии камбудиҳои техникӣ кайд кунад. Ин барои пайгирии таърихи камбудиҳо ва пешгирии такрори онҳо кӯмак мекунад.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридани пасмондаҳо ба сехи заголак		**LI 8151-06-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ташкили супоридани пасмондаҳои пиллик ва пилтаҳои пахтагин барои аз нав коркард ва коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, чигил) ба сехи заголак бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми супоридани пасмондаҳои пиллик ва пилтаҳои бозгашти пахтагин барои аз нав коркард ва коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, чигил) ба сехи заголак.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - LI 8151-03-2/01 Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо	1.1. Иҷро кардани нишондодҳои муқарраршуда ё бо ***сабабҳои дигари корӣ*** нигоҳдоштани мошини ресандагӣ. 1.2. Гирифтани калобаҳо аз мошинаи ресандагӣ. 1.3. Санҷидани сифати нах аз рӯйи стандартҳои муқарраршуда (номурратабӣ, мустаҳкамӣ, ғафсшавӣ, набудани кандашавӣ). 1.4. Гузоштани калобаҳои истеҳсолшуда дар аробача.	
2. Супоридани пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш) ба сехи заголак (угарный)	2.1. Ҷамъ кардани пасмондаҳои аз нав истифоданашаванда, ки дар вақти кори мошинҳои ресандагӣ ҳосил мешаванд. 2.2. Супоридани пасмондаҳои кандашудаи кӯтри пахтагин ба сехи заголак.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - мушоҳида кардани кушоду равшани калобаҳо; - баҳогузорӣ кардан мувофиқ бо талаботи (ГОСТ) ва (ТУ) ба калобаҳо; - нигоҳ дошта пасмондаҳои кандашудаи кӯтри пахтагин дар ***зарфҳои махсус;***

	- тартиб додани ҳуҷҷатгузорӣ барои супоридани калобаҳо; - ҷудо кардани партовҳои аз нав истифоданашаванда аз руи намуд.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - навъҳои пасмондаҳо дар дастгоҳи ресандагӣ; - намудҳои зарфҳо барои нигоҳдории пасмондаҳои кӯтоҳи пахтагин; - марҳилаҳои истеҳсоли калобаҳо; - навъҳои ашьёи хоми истифодашаванда; - хосиятҳои физикию механикии калобаҳо; - нуқсонҳои калобаҳо ва усулҳои назорати онҳо; - стандартҳои давлатӣ (ГОСТ) ва шартҳои техники (ТУ) барои калобаҳо; - усулҳои назорати сифати ресмон; - меъёрҳои арзёбии сифати калобаҳо; - қоидаҳои супурдани калобаҳои истеҳсолшуда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъовари ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо											
1.1. Иҷро кардани нишондодҳои муқарраршуда ё бо ***сабабҳои дигари корӣ*** нигоҳдоштани мошини ресандагӣ	√			√							
1.2. Гирифтани калобаҳо аз мошинаи ресандагӣ	√			√							
1.3. Санҷидани сифати нах аз рӯйи стандартҳои муқарраршуда (номурратабӣ, мустаҳкамӣ, ғафсшавӣ, набудани кандашавӣ)		√	√								

1.4. Гузоштани калобаҳои истеҳсолшуда дар аробача		√	√								
Элементи 2: Супоридани пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш) ба сехи заголак (угарный)											
2.1. Ҷамъ кардани пасмондаҳои аз нав истифоданашаванда, ки дар вақти кори мошинҳои ресандагӣ ҳосил мешаванд	√			√							
2.2. Супоридани пасмондаҳои кандашудаи кӯтри пахтагин ба сехи заголак	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Сабабҳои дигари корӣ – инҳо:	- корношоямиҳои техникӣ; - масалаи ашёи хом; - хатарҳои эҳтимолӣ.
Зарфҳои махсус - инҳо:	- контейнери филизӣ, зарфҳои махсус ва халтаҳои аз матоъ ё коғазин.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори оператори мошини ресандагӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Оператори мошини ресандагӣ, ки ба корҳои ресандагӣ, бояд аз омӯзиш, санҷиши дониш гузарад, меъёр ва қоидаҳои корҳои ресандагӣ риоя намояд.

Ҳангоми кор баъзе омилҳо ба шахс таъсири манфӣ расонида метавонанд:

– қисмҳои ҳаракаткунанда ва гардишёбандаи мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ;

– ҷойгиршавии минтақаи корӣ дар гармӣ ва хунукӣ (масалан кор дар майдончаи ҷойи холии кушода ва ғайра);

– ҷараёни барқ, ки дар ҳолати расиши кӯтоҳ метавонад ба ҷисми инсон таъсир расонад;

– шароити ғайриқаноатбахши иқлим, мавҷудияти бодвaз.

Оператори мошини ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бояд донад, ки ҳар як мошинаи ресандагӣ дар давоми истифодабарӣ бояд аз қайди хадамоти назорати техникӣ гузарад, ҳамчунин ташхиси техникӣ бояд дар ҳолатҳои зайл гузаронида шавад:

– баъди хизматрасонии техникӣ ва қайди он дар хадамоти назорати техникӣ:

– таъмири ҷорӣ ҳар моҳ;

– таъмири миёна 6 моҳ;

– таъмири даврӣ, баъди ҳар 12 моҳ;

– таъмири капиталӣ, баъди ҳар 1-2 сол.

Оператори мошини ресандагӣ бояд донад, ки ташхиси техникии мошинҳои ресандагӣ аз ҷониби назоратчии ваколатдорӣ назорати техникӣ бо иштироки ресанда ва шахсоне, ки барои дар ҳолати дурустӣ ва бехатар амал кардани он масъул мебошанд, гузаронида шавад.

Барои пешгирии рӯх надодани сӯхтор дар минтақаи корӣ оператори мошини ресандагӣ бояд худаш талаботи бехатарӣ аз сӯхторро риоя кунад ва нагузорад, ки дигарон ин талаботро вайрон кунанд аз ҷумла, истифодаи маводи зудоташгиранда тамоман манъ аст.

Оператори мошини ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ вазифадор аст, ки интизоми меҳнат, интизоми истеҳсолӣ ва қоидаҳои тартиботи меҳнатии дохиларо риоя кунад.

Оператори мошини ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бояд, реҷаи корӣ ва вақти истироҳати муқарраргардидаро риоя намояд.

Талаботи умумии бехатарии меҳнат

Шахсоне, ки барои кор кардан ба сифати оператори мошини ресандагӣ иҷозат дода шудаанд, бояд аз муоинаи ҳатмии тиббӣ ва дастури такрории муҳофизати меҳнат дар ҷойи кор гузаранд.

Шахсоне, ки барои кор кардан ба сифати оператори мошини ресандагӣ иҷозат дода шудаанд, вазифадоранд, ки қоидахои дохилии меҳнат ва графики муқарраршудаи меҳнат ва истироҳатро риоя кунанд.

Ҳангоми хизматрасонӣ коргарон метавонанд ба омилҳои зерини истеҳсолии хатарнок дучор шаванд:

– зарбаи барқӣ ҳангоми расидан ба қисмҳои ҳаракаткунанда бе воситаҳои муҳофизати фардӣ, инчунин дар сурати вайрон шудани ойиқ ё ба замин пайваст шудан;

– мавҷудият ва корношоямии воситаҳои диэлектрикии ҳифзӣ;

– мавҷудияти захираи иловаҳои андозагиршуда (калиброванный);

– мавҷудияти калидҳои тахтаҳои тақсимотӣ (коммутатор) ва нуқтаҳои интиқоли мобилӣ;

– мавҷудияти пайвастҳои сайёри заминӣ;

– мавҷудият ва корношоямии таҷҳизоти муҳофизати инфиродӣ (респиратор, айнак, дастпӯшак ва ғ.);

– мавҷудият ва мукаммал будани доруқуттии ёрии аввалия;

– мавҷуд будани воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ;

– мавҷудият ва корношоямии асбобҳо, дастгоҳ ва таҷҳизоти корӣ;

– корношоямии чароғҳои сайёр аз манбаи шиддати 12 В;

– қобили истифода ва кофии рӯшноӣ дар ҷойи кор ва ҷойи коре, ки бояд кор анҷом дода шавад;

– тозагӣ ва бетартибии ҷойи кор, гузаргоҳҳо, платформаҳо.

Талаботи бехатарии меҳнат пеш аз сар шудани кор

Воситаҳои муҳофизати шахсиро барои кор омода намуда, қобилияти корношоямӣ ва мавҷуд набудани осеби берунаро тафтиш намояд.

Боварӣ ҳосил намояд, ки ноқилҳои заминвaслӣ бо қисми берунаи (корпус) таҷҳизотҳои барқӣ мавҷуд ва коршоям мебошанд.

Ҳангоми интиқол додани барқ ва хомӯш намудани он дар ҳолати таъмир бошад, ҷудо намояд ва дар дастгоҳи ҷудокардашуда бо лавҳаи огоҳкунандаи «Нагиред – ба ҳаракат надаоред» овезон кунад.

Ҳамаи мушкилот ва корношоямиҳои ошкоршуда бояд дар журнали баст сабт намояд ва ба шахси масъули ҳифзи меҳнат ё сардор бевосита хабар диҳад.

Талаботи бехатарии меҳнат ҳангоми кор

Ҳангоми кор оператори мошини ресандагӣ бояд танҳо ноқилҳои ойиқдошта, хушк ва тозаро истифода намояд, ки мӯҳлати истифодааш нагузаштааст. Назарсанҷҳои шиддатӣ бояд танҳо дар корхонаҳои истеҳсолӣ истеҳсол карда шуда бошанд.

Воситаҳои муҳофизатиро дуруст истифода бурдан лозим аст. Дар таҷҳизоти ресандагии кушода хангоми боридани борон корҳое, ки истифодаи воситаҳои рӯйпӯшдоштаи муҳофизатиро талаб мекунанд, манъ аст.

Дар таҷҳизоти барқӣ шиддаташон то 1000 В ба ғайр аз нишондиҳандаҳои шиддат истифода бурдани шиддатсанҷҳои сайёр иҷозат дода мешавад.

Истифодаи лампаҳои назоратӣ дар шабакаи 220 қобили қабул нест. Пеш аз истифода бурдани индикаторҳои шиддат қобилияти корношоямии онҳо бояд тавассути пайвастшавӣ ба қисмҳои қувваи барқ тафтиш карда шавад, ки онҳо коршоянд.

Талаботи бехатарии меҳнат дар вазъиятҳои фавқулодда

Дар сурати ба амал омадани сӯхтор фавран корро бас намояд, таҷҳизоти барқиро хомӯш кунад, ба шуъбаи сӯхторхомушкунӣ занг занад, ба роҳбари бевосита ва маъмурияти ташкилот хабар дихад, барои аз бино баровардани маводҳо чораҳо андешад. Дар вақти хомӯш кардани сӯхтор аз воситаҳҳои ибтидоии сӯхторхомӯшкунӣ истифода бурда, дар кучонидани одамон иштирок кардан лозим аст. Ҳангоми оташ гирифтани таҷҳизоти барқӣ танҳо аз дуоксиди карбон ё асбобҳои хокаи сӯхторхомӯшкунӣ истифода намояд.

Дар сурати осеб дидани корманд вазифадор аст, корро бас кунад ва ба сардори бевоситаи худ хабар диҳад ва ёрии таъҷилии тиббиро даъват кунад ё ба муассисаи тиббӣ мурочиат кунад.

Талаботи бехатарии меҳнат баъди иҷрои кор

Баъди ба охир расидани кор корманд бояд:

– дар бораи камбудиҳое, ки дар рафти кор ошкор шудаанд, ба роҳбари бевоситаи худ хабар дихад;

– таҷҳизоти барқиро аз барқ ҷудо намояд;

– асбобу таҷҳизоти кориро дар ҷойи муайян гузорад ва минтақаи кориро тоза намояд.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботи худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар дафтари қайди ТБ оид ба гузаронидани он сабт мекунад. Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Ба шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, барои баромадан ба таҷрибаомӯзӣ иҷозат дода намешавад.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Оператори мошини ресандагӣ»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

– ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;

– аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2-и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Оператори мошини ресандагӣ» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;

– методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;

– на кам аз 4 соли таҷрибаи кори оператори мошини ресандагиро дошта бошад;

– ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

– сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 3-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;

– аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Қайчӣ	25 адад	Дастгоҳи озмоишии таълимӣ (тренажер)	1 адад	Сӯхторхомӯшкунак	∞
Пинцет	25 адад	Мошини ресандагӣ ҳалқагӣ ва пневматикӣ	2 маҷмӯъ	Доруқуттӣ (Аптечка)	1 маҷмӯъ
Шпильки	25 адад	Шкафи филизӣ барои ҳуҷҷат ва маводи таълимӣ	1 адад	Сӯҳон	∞

Сӯзан	∞	Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда	∞	Аломатҳои огоҳикунанда	∞
Отвёртка	25 адад	Чуткаи хурд, чангак, сими борики махсус	∞	Аломатҳои бозист	∞
		Олоти тозакунандаи фарш	∞	Маводи зидди сӯхтор	∞
		Тағора (таз)	∞	Либоси махсуси корӣ	25
		Қутии филизи ё халтаи пахтагин	∞	Барнома барои идоракунии мошинҳои ресандагӣ	∞
Мавод		**Таҷҳизоти таълимӣ**		**Лавозимоти дафтардорӣ**	
Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда		Проектор	1 адад	Коғази А4	∞
Конвейер, тағора (таз)		Интернет	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Нахи пахта		Компютерҳо	25 адад	Маркер	∞
Пилта		Экран	1 адад	Флипчарт	∞
Пиллик		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Қалам	25 адад
Ресмон		Бврномаи симулятори компютерӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
Патронҳо, шпулҳо, кассетҳо				**Маводи таълимӣ**	
Калоба, катушка				Стандарти салоҳиятҳо	1 адад
Чуткаи хурд, чангак				Барномаи таълимии модулӣ	1 маҷмӯъ
Сими борик махсус				Дастур	∞
Қуттии филизӣ ё халтаи пахтагин				Китобҳо	25 адад
Маводи тозакунандаи фарш				Наворҳои видеоӣ	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **7**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **3**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯйи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
ТС 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ
ТС 07-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
LI 8151-07-3/01	Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-08-3/01	Қабул ва супоридани басти корӣ
LI 8151-09-3/01	Санҷидани сифати калобаи истехсолшуда
LI 8151-10-3/01	Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда
LI 8151-11-3/01	Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ», сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бакортаъминкунӣ	**Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд**
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- муошират бо ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон барои мушаххас муайян кардани талаботи онҳо; - пешниҳоди иттилооти мушаххас ва аниқ ба мизоҷон/фармоишгарон барои бадаст овардани ҳамдигарфаҳмӣ; - мубодилаи иттилоот бо ҳамкорон; - тафсир (интерпретатсия)-и шарҳи иттилооти шифоҳӣ ва хаттӣ оид ба талаботи мизоҷ барои таъмини кори самаранок.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- кор бо менеҷерони корхона ва таъминкунандагон; - фаҳмиши мақсадҳо барои бадастории сифати хизматрасонӣ; - фаҳмиши нақши шахсӣ дар даста барои қонеъ гардонидани талаботи ҳамкорон ва мизоҷон; - кор кардан ба сифати аъзои даста барои бадастории мақсадҳои гузошта.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- пешбинӣ ва мушаххас кардани мушкилот, ки метавонанд дар раванди фаъолият бавуҷуд оянд; - ҳал кардани мушкилот бо роҳи тасҳеҳи қобили қабул мутобиқ ба талабот ва дархости мизоҷон; - масъулият аз ҳалли мустақилонаи мушкилот ё мурочиат ба менеҷерон ва роҳбарони корхона бо ин мақсад; - муайянкунии қаблии мушкилоти баҳрабардории пояи моддӣ-техникӣ.
Ташаббус ва уҳдаборой, ки барои бадастоварии натиҷаҳои инноватсионӣ (навоварона) мусоидат менамояд	- зоҳир намудани ташаббускории зарурӣ дар хизматрасонии ҳамкорон ва мизоҷон барои таъмин намудани кори самаранок; - мутобиқшавӣ ба вазъият ва мушкилоти бавуҷудомада бо роҳи ташаббускорӣ ва амалӣ кардани қарорҳои эҷодӣ; - беҳтар кардани сифати маҳсулот ва хизматрасонӣ барои

	корхона ва мизоҷони он.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- ҷамъи иттилоот оид ба мизоҷон, маҳсулот ва таъминкунандагон бо таҳлили минбаъда барои таъмини кори самаранок; - ҷамъ, ҷудо, таҳлил ва ҷамъбаст кардани иттилооти махсуси мувофиқ барои қонеъ гардонидани дархост/талаботи дастаи муайяни мизоҷон; - иштирок барои мунтазам беҳтар кардан ва ташаккул додани фаъолият бо дарназардошти муваффақият ва норасоиҳои маҳсулот/хизматрасониҳои пешниҳодшуда.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- дарк кардани уҳдадориҳои худ ва нақши шахсӣ; - ташкили самараноки вақти кории худ; - муқаррар ва ҷобаҷокунии афзалиятҳо дар фаъолияти худ; - таҳлили натиҷаҳои кори худ оид ба хизматрасонӣ нисбат ба талаботи мизоҷон/фармоишгарон ва ҳамкорон; - робитаи мутақобила бо роҳбарият.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- дарккунии дониш ва малакаҳои шахсӣ, паҳлӯҳои қавӣ ва заифи худ ҳамчун мутахассис; - масъулият барои рушди шахсии касбӣ; - ҷустуҷӯи иттилоот ва имкониятҳои таълим бо истифодаи як қатор воситаҳо барои мунтазам ва фаъолона нав кардани донишҳои умумӣ ва махсус оид ба хизматрасонӣ.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- дарки имконияти технологияҳои муосир барои омодагӣ ва пешниҳоди хизматрасонии сифатноки мизоҷон; - маҳорати интихоб ва истифодаи технологияҳои самаранок мувофиқи мақсад ва вазифаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ	**ТС 06–3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳал ва батанзимории мунокишаҳоро, ки метавонад дар ҳолатҳои рӯзмарраи корӣ рух диҳад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03–1/01 Кор кардан дар даста.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайянсозии ҳолатҳои мунокишавӣ	1.1. Муайянкунии эҳтимоли ***ҳолатҳои рухдиҳии мунокиша*** ва андешидани чораҳои пешгирии он. 1.2. Муайянкунии ***ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷон, ҳамкорон*** ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад.
2. Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ	2.1. Масъулияти ҳалли мунокишаро дар доираи ваколатҳои хеш ба ухда гирифтан. 2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати мунокишавӣ ва андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф кардани онҳо.

	2.3. Истифодаи ***малакаҳои самараноки иртибот*** барои батанзимории мунокиша. 2.4. Пешниҳоди вариантҳои эҳтимолии ҳалли мунокиша. 2.5. Истифодаи ***усулҳои*** маъқули ***батанзимории мунокишаҳо*** барои идоракунии ҳолати мунокишавӣ ва қабули қарори дуруст.
3. Арзёбии ҳолатҳои мунокишавӣ	3.1. Тартибдиҳии ҳуҷҷат оид ба батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор. 3.2. Муайянкунии ***сабабҳои эҳтимолии мунокишаҳо*** ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи корӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муайянкунии тафсилот ва сабабҳои мунокиша бо роҳи мушоҳида, пурсуҷӯ ва фаъолона гӯш додан; пайдо намудани ҳалли мушкилиҳои ошкоршуда; - ҳал намудани масъалаҳое, ки сабаби мунокиша мегарданд; - додани тавсияҳо ҷиҳати бартараф кардани мунокишаҳо; - истифода намудани малакаҳои муносиби муошират; - амал кардан тибқи тартиби баррасии шикоятҳо; - шинос шудан бо ҳуҷҷатҳо ва дастурҳо оид ба батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.
Донишҳои талабшаванда:	- назарияи мунокиша: намуд ва нишонаҳои мунокиша, сабабҳои рухдиҳии онҳо ва ғ.; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳое, ки одамон дар мунокиша мебозанд; - сохти ташкилӣ, маданият ва принсипҳои рафтор дар ҷойи корӣ; - усулҳои маъқули батанзимории мунокишаҳо; - талаботи меъёрӣ, истеҳсолӣ ва қонунгузории мувофиқ, марбут ба ҳалли баҳсу мунозира; - қоидаҳо ва тартиби батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор; - қоидаҳои одоби муошрати касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - бовиҷдон; - адолатхоҳ; - мутмаин.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайянкунии ҳолати муноқишавӣ											
1.1. Муайянкунии эҳтимоли ҳолати рухдиҳии муноқиша ва андешидани чораҳои пешгирии он									√		
1.2. Муайянкунии ҳолат, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии муштариён ва ҳамкорон таҳдид кунад ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ									√		
Элементи 2: Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ											
2.1. Масъулияти ҳалли муноқишаро дар доираи салоҳияти хеш ба ухда гирифтан									√		
2.2 Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф кардани онҳо									√		
2.3. Истифодаи малакаҳои таъсирбахши иртибот барои ба танзимории муноқиша									√		
2.4. Дар назар доштани эҳтимоли вариантҳои ҳалли муноқиша									√		
2.5. Истифодаи усулҳои маъқули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст									√		

Элементи 3: Арзёбии ҳолатҳои мунокишавӣ											
3.1. Тартибдиҳии ҳуҷҷати батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор									√		
3.2. Муайянсозии сабабҳои эҳтимолии мунокишаҳо ва пешниҳоди тавсия барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи кор									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ба ***“ҳолатҳои руҳдиҳии мунокиша”*** марбут аст:	- шикояти мизоҷон/фармоишгарон; - беэҳтиромӣ нисбат ба ҳамкорон/ мизоҷон; - мушкилот ё сифати пасти маҳсулот; - андармонӣ ё иштибоҳ дар таъмини мол; - нофаҳмӣ ё монеаҳои иртиботӣ.
Ҳолатҳое, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷ ва ҳамкорон таҳдид намояд:	- шарикони таҳти таъсири маводи наъшаовар ва машрубот; - ашхоси изҳоркунандаи зуроварӣ ё таҳдиди хатар; - ашхоси мусаллаҳ ё беярок; - ҳолате, ки одам дигар шахсро меранҷонад; - шариконе, ки риояи оромиро инкор мекунанд.
Ба малакаҳои самараноки иртибот марбут аст:	- бодиққат гӯшдиҳӣ; - методикаи пурсупоси боназокат; - савол додан, аниқ кардани нофаҳмиҳо барои қабули иттилоот ва дарки фаҳмиши мувофиқ; - дигар хел баён ё такрор кардани саволҳо, хоҳиш ва аризаҳо барои мутмаин шудан, дуруст фаҳмидан; - бовариноки; - иртиботи ғайришифоҳӣ; - қобилияти возеҳ гуфтан барои фаҳмида шудан.
Ба усули батанзимории мунокишаҳо марбут аст:	- ҳалли мушкилот; - бурдани музокирот; - истифодаи малакаҳои муносиби муошират.
Сабабҳои эҳтимолии бавуҷудоии мунокишаҳо	- муошрати дурушт; - набудани иттилоот; - нофаҳмиҳои фарҳангӣ; - набудани ҳамдардӣ; - шикоятҳо; - мушкилот ва вазнинӣ дар ҷойи корӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Такмил додани тахассуси касбӣ	**ТС 07–3/01**
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур натиҷаи малакаҳо, дониш ва муносибатҳои заруриро ҷиҳати рушди тафаккури таҳлилӣ ва эҷодӣ, такмили тахассуси касбӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - зарурияти такмили ихтисоси касбӣ барои азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва таҷҳизоти муосир.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Малакаҳоро инкишоф додан, чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан	1.1.Инкишофи малакаҳо ,*савол* додан аз ҳар нуқтаи назар. 1.2.Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо. 1.3.Савол додан ва зери шубҳа гузоштани посухҳои яққолаба. 1.4.Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд. 1.5.Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар.
2. Эҷоди ғояҳои нав, ёфтани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошта	2.1.Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд. 2.2.Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот. 2.3.Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ. 2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда. 2.5.***Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан.*** 2.6.Ҳалли масъалаҳои гузошта бо ***усули эвристикӣ.*** 2.7.Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудиҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо.
3. Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ	3.1.Омӯхтан ва истифодаи ***усулҳои тафаккури эҷодӣ*** барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо. 3.2.Муайянкунии ***масдудкунанда*** (блокатор***)-ҳои тафаккури эҷодӣ.*** 3.3.Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос. 3.4.Бо дигарон муошират кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чигуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ.
4. Инкишофи тахассуси касбӣ	4.1.Омӯхтани ***технологияҳои нав.*** 4.2.Омода будан ба тағйирёбии ***муносибатҳои бозоргонӣ***. 4.3.Омӯхтани ***тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ.***

Малакаҳои талабшаванда:	- инкишоф додани малакаҳои муошират, дар рафти муошират ошкор кардани фикру ғояҳои нав; - муайянсозии саволи асосӣ ва моҳияти мушкилот; - маҳорати саволгузорӣ аз нуқтаҳои мухталиф; - истифода бурдани намудҳои мухталифи тафаккури эҷодӣ; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - таҳлили моҳияти мавзӯъ; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - омӯзиш ва худбаамалбарории ошкорсозӣ ва бартараф кардани норасоиҳо дар вазъияти муҳити ношинос; - мунтазам такмил додани сифати салоҳиятнокии худ дар муносибати бозоргонӣ; - истифода бурдани ҳам тафаккури эҷодӣ ва ҳам таҳлилӣ; - мунтазам ба пешрафти тамоюлот дар соҳа ва касб таваҷҷуҳ кардан; - мутобиқ будан ба муҳити ивазшаванда; - такмил додани сифати донишҳои худ; - беҳтар кардани на танҳо фаъолияти касбӣ, аз ҷумла муносибати шахсӣ; самаранок кор кардан; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон.
Донишҳои талабшаванда:	- усулҳои тафаккури эҷодӣ ва истифодабарии онҳо; - муайянсозии масдудкунандаҳои (блокатор) тафаккури эчодӣ; - таъсири тафаккури эҷодӣ ва таҳлилӣ ба одамон, ташкилот, ҷамъият; - усулҳои таровиш (фильтрация) барои коркарди иттилооти гуногун; - тарзҳои васеъкунӣ ва рушди малакаҳои инфиродии тафаккури эҷодӣ; - тарзҳои васеъкунӣ ва пурра намудани дониш ва маҳорати хеш; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташудаи роҳбарияти корхона/ташкилот; - муносибатҳои инноватсионӣ ба омӯзиш ва тарзи тафаккур; - технологияи инноватсионӣ дар истеҳсолот; - тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи онҳо истеҳсолот; - роҳҳои такмил додани тахассуси касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - аз мушкилот наҳаросидан. Чунин бояд буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - фаъол.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Малакаҳоро инкишоф додан, чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан											
1.1. Инкишофи малакаи савол додан аз ҳар нуқтаи назар											√
1.2. Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо											√
1.3. Саволгузорӣ намуда, зери шубҳа гузоштани посуххҳои яққолаба											√
1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд											√
1.5. Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назари хеш											√
Элементи 2: Баровардани ғояҳои нав, ёфтани фикру ғояҳои нав											
2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд											√
2.2. Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва азхуд кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот											√
2.3. Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ											√

2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда											√
2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан											√
2.6. Ҳалли масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ											√
2.7. Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудиҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо											√
Элементи 3: Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ											
3.1. Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо											√
3.2. Муайянкунии масдудкунанда (блокатор)-ҳои тафаккури эҷодӣ											√
3.3. Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос											√
3.4. Бо дигарон муошират кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чӣгуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ											√
Элементи 4: Инкишофи тахассуси касбӣ											
4.1. Омӯхтани технологияҳои нав											√
4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ											√
4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Саволҳо метавонанд бошанд:	- Оё кадом ҳудудҳое вуҷуд доранд, ки онро бояд ба назар гирифт? - Оё ғояи нав вуҷуд дорад, ки метавонад ба ин ҳолат орад? - Чӣ тавр ман метавонистам ин масъаларо ҳал кунам? - Оё дигар тарзи иҷрои он вуҷуд дорад? - Дигарон дар ин ҳолат чӣ тарз кӯшиш мекунанд? - Барои ман чӣ лозим аст, то ки онро беҳтар анҷом диҳам? - Ба ман кадом иттилооти иловагӣ зарур аст? - Ба ман чӣ намерасад? Боз чӣ тақозо карда мешавад? - Бо кӣ онро баррасӣ кунам? - Барои чӣ чунин рух дода истодааст?
Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан *–ифода мекунад*:	- тафаккури индуктивӣ - вақте ки дар асоси як ё якчанд далелҳои хусусӣ ва мушоҳида ҷамъбаст мекунем, қоидаҳои умумӣ мебарорем; - тафаккури дедуктивӣ - усули тафаккур, ки натиҷаи он хулосаи мантиқӣ буда, дар он хулосаи ҷузъӣ аз умумӣ бароварда мешавад; - тафаккури диалектикӣ - кӯшиши якҷояшавии ақидаҳо/мушоҳидаҳои ба ҳам муқобил ё ихтилофиро тавсиф менамояд.
Усули эвристикӣ–ин:	- эҳтимоли нисбатан беҳтари стратегия ва тактикаи фаъолияти инсон - ҳалкунандаи масъалаҳои эҷодӣ, яъне дар раванди ҳал намудани масъалаҳои муайян чӣ кор кунад ва дар ин сурат чӣ тавр амал кардан зарур аст.
Ба ***усули тафаккури эҷодӣ-*** марбутанд:	- хуҷуми зеҳнӣ; - пайдарҳамии амал; - ёрии шабакаи иҷтимоӣ; - ҳаматарафа тасаввур ва андешаронӣ кардан; - бозиҳои зеҳнӣ; - инъикоси мутобиқатӣ; - истифодаи маҷоз ва қиёс (аналог)-ҳо; - доираи назар; - визуаликунонӣ.
Масдудкунандаҳои тафаккури эҷодӣ мешаванд:	- фарҳангӣ; - эҳсосотӣ; - зеҳнӣ; - атрофиён; - оила; - ғоя ва тасаввуроти мо он аст, ки мо чӣ гуна бояд рафтор намоем; - фишоровари ҳамсолон; - пешгирии таваккал.
Мафҳуми ***технологияи нав*** – ин:	- тағйирёбии технологияи истеҳсолоти таҷҳизот, яъне пешрафти техникии истифодаи технологияи иттилоотӣ, мавод ва ашёи нави таъминкунандаи сатҳи баланди маҳсулоти истеҳсолшаванда, дигаргуншавии муносибати корманд ба кори худ.
Муносибатҳои бозоргонӣ – ин:	- муносибатҳои ташаккулёфтаи иқтисодии байни истеҳсолкунанда, савдогар, харидор, истифодабарандагони мол ва хизматрасонӣ, мақомоти идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ оид ба

	мубодила, тақсимоти мол ва хизматрасонӣ, ҳавасмандӣ ба рушди рақобат.
Тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ –ин:	- муносибати навгонии на танҳо тағйирдиҳандаи симои тафаккури шахсӣ, балки муносибат ба таълим, ба ҳар гуна кор дар ҷомеъа, қобилияти фавран арзёбии ҳолат дар ҳар гуна муҳит, интихоби варианти беҳтарини амалкунӣ дар асоси таҷрибаи донишҳои нав мебошад.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ		**LI 8151-07-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишори (валик) қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳолати корӣ ва баъди корӣ дар мошинҳои ресандагӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/ фармоишгарон - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Риоя кардани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик)	1.1. Тоза кардани мошини ресандагӣ аз чанг ва пат. 1.2. Тоза кардани қисмҳои дастраси мошин бо матои намнок. 1.3. Назорат кардани сатҳи равған ва равғанмолӣ. 1.4. Санҷидани кашиши тасмаҳо. 1.5. Иваз кардани давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик).	
2. Нигоҳуб кардани мошини ресандагӣ (давравӣ)	2.1. Гузаронидани нигоҳубини техникии нақшавӣ. 2.2. Назорат ва танзим кардани нишондодҳои кори мошинҳо мувофиқи талаботи технологӣ.	
3. Тоза намудани ҷойи кор	3.1. Омода намудани лавозимоти корӣ барои тоза намудани мошинаҳои ресандагӣ. 3.2. Тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ дар охири басти корӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкилот; - гузаронидани хизматрасониҳои таъмири одии таҷҳизоти ресандагӣ; - омода намудани лавозимоти корӣ; - кор кардан мувофиқи дастурамали истифодабарии мошини ресандагӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - сохт ва тарзи кор дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё

	пневматикӣ; - дастурамал оид ба истифода намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - талаботи технологӣ ба калобаҳо; - тартиби кори мошини ресандагӣ ҳангоми ***кашишнокии тасмаҳо;*** - намудҳои тасмаҳо. - қоидаҳои беҳбудсозӣ дар ҷойи кор. - тартиби тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - ташаббускор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя кардани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик)											
1.1. Тоза кардани мошини ресандагӣ аз чанг ва пат	√			√							
1.2. Тоза кардани қисмҳои дастраси мошин бо матои намнок	√			√							
1.3. Назорат кардани сатҳи равған ва равғанмолӣ	√			√							
1.4. Санҷидани кашиши тасмаҳо		√		√							
1.5. Иваз кардани давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик)		√		√							
Элементи 2: Нигоҳуб кардани мошини ресандагӣ (давравӣ)											
2.1. Гузаронидани нигоҳубини техникии нақшавӣ	√			√							

2.2. Назорат ва танзим кардани нишондодҳои кори мошинҳо мувофиқи талаботи технологӣ	√			√							
Элементи 3: Тоза намудани ҷойи кор											
3.1. Омода намудани лавозимоти корӣ барои тоза намудани мошинаҳои ресандагӣ	√			√							
3.2. Тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ дар охири басти корӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кашишнокии тасмаҳо **–** ин:	- қувваест, ки тасмаи чархгардонро ба шкивхо пахш мекунанд. - шиддати кашишнокии тасмаҳо барои ҳар як намуди мошинҳо дар дастурҳои истифода нишон дода шудааст.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳидҳои салоҳият
Қабул ва супоридани баст	**LI 8151-08-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қабул намудани супориш аз усто ва супоридани бастро тибқи дастурамали қабул ва супоридани баст бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона/ташкилот тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама ҷойи корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-03-2/01 Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Қабул намудани супориш аз усто	1.1. Гирифтани супориш аз усто. 1.2. Шинос шудан бо супориш. 1.3. Омода шудан барои иҷрои супориш.
2. Супоридани баст	2.1. Омода намудани ҷойи кор ва мошини ресандагӣ барои супоридан. 2.2. Хабардор намудани ***қабулкунандаи баст*** оид ба ҳолати кори мошини ресандагӣ. 2.3. Хабардор намудани сардори баст оид ба камбудиҳо. 2.4. Қайд кардан дар дафтари қабул ва супоридани баст.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳо ҳангоми қабул ва супоридани баст; - гузаштан аз дастурдиҳии техникаи бехатарӣ пеш аз оғози кор; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - шинос шудан бо супориш; - кор кардан тибқи супориш; - шинос шудан ба ҳолати кори мошини ресандагӣ; - муайян намудани кабудиҳои пайдошуда дар баст; - шинос шудан бо қайдҳои дафтари қабул ва супоридани баст.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои қабул ва супоридани баст; - дастурамалҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - тартиботи дохилии корхона/ташкилот; - тартиби гирифтани супориш; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - тартиби қабул ва супоридани баст; - қоидаҳои пур кардани дафтари қабул ва супоридани баст.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - боадаб; - бодиққат; - бовиҷдон; - адолатхоҳ; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Қабул намудани супориш аз усто											
1.1. Гирифтани супориш аз усто	√			√							
1.2. Шинос шудан бо супориш	√			√							
1.3. Омода шудан барои иҷрои супориш	√			√							
Элементи 2: Супоридани баст											
2.1. Омода намудани ҷойи кор ва мошини ресандагӣ	√			√							

барои супоридан											
2.2. Хабардор намудани ***қабулкунандаи баст*** оид ба ҳолати кори мошини ресандагӣ	√			√							
2.3. Хабардор намудани сардори баст оид ба камбудиҳо	√			√							
2.4. Қайд кардан дар дафтари қабул ва супоридани баст	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Баст -ин:	- давраи вақти корӣ, ки баъд аз он коргарон иваз карда мешаванд.
Қабулкунандаи баст - ин:	- ресандае, ки вазифаи худро дар баст бо мутахассиси (ресанда) дигар иваз мекунад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Санҷидани сифати калобаи истехсолшуда	**LI 8151-09-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди назорати сифати пиллик, пилта ва нахҳо бо назардошти риояи раванди технологии корҳои ресандагӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар раванди технологӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-03-2/01 Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан; - LI 8151-08-3/01 Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Пешгирӣ кардан ва роҳ надодан ба пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо	1.1. Пешгирӣ кардани пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо ва андешидани чораҳои пешгирикунанда. 1.2. Санҷидани сифати пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 1.3. Муайян намудани сабабҳои пастсифатии пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ. 1.4. Бартараф кардани пастсифатии пиллик, пилтаҳо ва андешидани чораҳои ислоҳӣ.
2. Баробар намудани номуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва пайваст намудани ҷойи кандашавии нахҳо	2.1. Санҷидани визуалии пиллик ва пилта аз номуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ. 2.2. Муайян кардани сабаби ғафсшавӣ (тақсимоти номуратабшавӣ нахҳо, мавҷудияти дохилӣ ва беруна). 2.3. Бартараф кардани номуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ.

	2.4. Пешгирӣ кардани кандашавии наххо.
3. Назорат кардани сифати пиллик ва пилта дар раванди кор	3.1. Аз назар гузаронидани пиллик ва пилта ҷиҳати надоштани маводи пастсифат ё рангҳои нобаробар. 3.2. Иштирок кардан дар корҳои озмоишгоҳ ҳангоми гузаронидани санҷиши маҳсулот.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - арзёбӣ кардани сифати наххо аз рӯи назарсанҷӣ; - чен кардани нишондодҳои асосии пиллик ва пилта; - муайян намудани нишондодҳои асосии пиллик ва пилта аз қабили ғафсшавӣ, кандашавӣ ва дарозшавӣ; - танзим кардани кашиш, суръат ва ҳарорати коркарди нах, мувофиқ бо характеристика ва талаботи технологӣ; - кушодан ва бартараф кардани ҷойҳои пастсифати пиллик ва пилтаҳо; - назорат намудани сифати калобаи истеҳсолшуда; - кашондани калобаҳо бо зарфҳои махсус ва аробачаҳо ба ҷойи муайяншуда. - назорат намудани сифати воридшавии пиллик ва пилта дар мошинаи ресандагӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор; - сохт ва тарзи кори таҷҳизоти ресандагӣ; - хосиятҳои нах; - талаботи технологии пиллик, пилта ва ришта; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - дастурамали истифодабарии мошинҳои ресандагӣ; - усулҳои назорати сифат; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд. - бодиққат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Пешгирӣ кардан ва роҳ надодан ба пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо											

1.1. Пешгирӣ кардани пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо ва андешидани чораҳои пешгирикунанда	√			√							
1.2. Санҷидани сифати пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
1.3. Муайян намудани сабабҳои пастсифатии пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	√			√							
1.4. Бартараф кардани пастсифатии пиллик, пилтаҳо ва андешидани чораҳои ислоҳӣ	√			√							
Элементи 2: Баробар намудани номуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва пайваст намудани ҷойи кандашавии нахҳо											
2.1. Санҷидани визуалии пиллик ва пилта аз номуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ	√			√							
2.2. Муайян кардани сабаби ғафсшавӣ (тақсимоти номуратабшавӣ нахҳо, мавҷудияти дохилӣ ва беруна)	√			√							
2.3. Бартараф кардани номуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ	√		√								
2.4. Пешгирӣ кардани кандашавии нахҳо	√		√								
Элементи 3: Назорат кардани сифати пиллик ва пилта дар раванди кор											
3.1. Аз назар гузаронидани пиллик ва пилта ҷиҳати надоштани маводи пастсифат ё рангҳои нобаробар	√			√							
3.2. Иштирок кардан дар корҳои озмоишгоҳ ҳангоми гузаронидани санҷиши маҳсулот	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Калобаҳои бо нахи асосии он ҳамроҳ нестанд – ин:	- нахест, ки дар таркибаш зарраҳое дорад, ки дар нахи аз он дохил нестанд. - нахи нопурра тозашуда (масалан, бо пасмондаҳои тухмҳо, пӯстҳо, баргҳо); - хок, лой, қум; - риштаҳои металлӣ, занг; - пораҳои резинӣ, риштаҳо; - мӯй, ришта, коғаз; - ҳашарот ва кирми онхо.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда		**LI 8151-10-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - баъди гирифтани истеҳсоли калобаҳо аз мошинаҳои ресандагӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-03-2/01 Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан; - LI 8151-09-3/01 Санҷидани сифати калобаи истехсолшуда.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Тайёр шудан ба рамзгузорӣ	1.1. Гирифтани маълумот дар бораи пиллик ва пилта (рақами партия, таркиб ва ҳайати пиллик ва пилта, ранг, санаи истеҳсол). 1.2. Интихоб кардани усули гузоштани аломат.	
2. Гузоштани рамз	2.1. Гузоштани рамз дар калоба ё ресмонпечии пиллик ва пилта. 2.2. Бартараф кардани хатогиҳои содиршуда, ҳангоми рамзгузорӣ. 2.3. Қайд кардан дар дафтари маҳсулоти тайёркардашуда.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - риоя кардани қоидаҳои тартиботи рамзгузорӣ; - муайян кардани мутобиқати ресмон ба талаботи технологӣ ва стандартхои сифат; - гирифтани маълумот оид ба дастаи калоба; - истифода намудани дастурҳои техникаи бехатарӣ ва истифодабарии мошинҳои ресандагӣ; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- усулхои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои рамзгузорӣ; - ***усулҳои аломатгузорӣ;*** - маълумот дар бораи дастаи пиллик ва пилта (рақами тӯда (партия), таркиби пиллик ва пилта, ҳайати пиллик ва пилта,

	ранг, санаи истеҳсол); - хусусиятҳои пиллик ва пилта; - талабот ба рамзгузорӣ ва тартиби қайд дар дафтари маҳсулоти тайёр; - дастурамали вазифавӣ; - стандартҳо ва меъёрҳои соҳа.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - ташкилотчӣ; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Тайёр шудан ба рамзгузорӣ											
1.1. Гирифтани маълумот дар бораи пиллик ва пилта (рақами партия, таркиб ва ҳайати пиллик ва пилта, ранг, санаи истеҳсол)	√			√							
1.2. Интихоб кардани усули гузоштани аломат	√			√							
Элементи 2: Гузоштани рамз											
2.1. Гузоштани рамз дар калоба ё ресмонпечии пиллик ва пилта	√			√							
2.2. Бартараф кардани хатогиҳои содиршуда, ҳангоми рамзгузорӣ	√			√							
2.3. Қайд кардан дар дафтари маҳсулоти тайёркардашуда	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Усулҳои рамзгузорӣ – ин:	- тамғакоғаз, ки дар бораи пиллик ва пилта маълумот дорад, дар бобинҳо ё чӯбчаҳо часпонида мешаванд; - гузоштани маълумот дар бораи дастаи пиллик ва пилта дар калобаҳо ё хатҳо бо ранг; - нишондиҳии электронӣ (чип).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда	**LI 8151-11-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи чигили пахтагин барои аз нав коркард ба сехи қабул (угар) бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона/ташкилот тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи чигили пахтагин барои аз нав коркард.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ; - LI 8151-09-3/01 Санҷидани сифати калобаи истехсолшуда; - LI 8151-10-3/01 Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Ҷамъоварӣ намудани пиллик ва пилтаҳои кӯтоҳи кандашудаи пахтагини коркардшаванда	1.1. Ҷамъоварӣ кардани пасмондаҳои (кӯтоҳи кандашудаи пиллик, пилта, ***чигил***) дар зарфҳои махсус ва пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш). 1.2. ***Рамзгузорӣ кардани пасмондаҳо.***
2. Супоридани коркарднашавандаи (руфтаҳои фарш (подмёт), чиркиншуда) ба сехи зағолак	2.1. Супоридани пасмондаҳо дар зарфҳои махсус ба шахси қабулкунанда. 2.2. Назорат кардан аз рӯйи ***дафтари қабули пасмондаҳо.*** 2.3. Қайд кардан дар дафтар ҳангоми супоридани пасмондаҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми супоридани пасмондаҳои истеҳсолӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкилот; - истифода намудани либоси махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - кор кардан мувофиқи дастурамали вазифавӣ; - ба навъҳо ҷудо кардани пасмондаҳо аз рӯйи намуд; - кашонидани пасмондаҳои пиллик ва пилта ба сехи (угар) қабул; - пешбурди ҳуҷҷатгузорӣ; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми супоридани пасмондаҳои истеҳсолӣ; - технологияи ресандагӣ; - навъҳои партовҳо; - қоидаҳои супоридани пасмондаҳо; - талабот ба тамғагузории пасмондаҳо; - сабабҳои пайдоиши пасмондаҳои чигил;

	- оқибатҳои пасмондаҳои чигил; - пешгирии пайдоиши пасмондаҳои чигил; - усулҳои коркарди пиллик ва пилтаҳои кандашуда; - омилҳои интихоби усули коркард.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ҷамъоварӣ намудани пиллик ва пилтаҳои кӯтоҳи кандашудаи пахтагини коркардшаванда											
1.1. Ҷамъоварӣ кардани пасмондаҳои (кӯтоҳи кандашудаи пиллик, пилта, ***чигил***) дар зарфҳои махсус ва пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш)	√			√							
1.2. ***Рамзгузорӣ кардани пасмондаҳо***	√			√							
Элементи 2: Супоридани коркарднашавандаи (руфтаҳои фарш (подмёт), чиркиншуда) ба сехи зағолак											
2.1. Супоридани пасмондаҳо дар зарфҳои махсус ба шахси қабулкунанда	√			√							
2.2. Назорат кардан аз рӯйи ***дафтари қабули пасмондаҳо***	√			√							
2.3. Қайд кардан дар дафтар ҳангоми супоридани пасмондаҳо	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Чигил (путанка) - ин:	- дар истеҳсоли ресандагӣ ҷамъшавии нахҳоест, ки дар ҷараёни ресандагӣ дар натиҷаи кандашавӣ ресандагӣ ё реза ба вуҷуд меояд; метавонад андоза ва шаклҳои гуногун дошта бошад, аз пораҳои хурд то шаклҳои калон; - фазои тамоми меҳрварро ишғол мекунад.
Рамзгузории пасмондаҳо - ин:	- сана ва вақти ҷамъоварии пасмондаҳо кӯтоҳи пахтагин; - рақами воситаи мошине, ки аз он партов ҷамъоварӣ шудааст; - навъи партовҳо (ҷамъоварии нугҳои пиллик, пилта, патҳо, пиллики ғоза ва тоза намудани атрофи мошин); - қайди вазни партовҳо.
Дафтари пасмондаҳо - ин:	- дар ҳуҷҷатҳо бояд қайдҳои зерин бошад: - сана ва вақти ҷамъоварии партовҳо; - рақами воситаи мошине, ки аз он партов ҷамъоварӣ шудааст. - навъи партовҳо (ҷамъоварии нугҳои пиллик, пилта, патҳо, пиллики ғоза ва тоза намудани атрофи мошин); қайди вазни партовҳо; ному насаби қабулкунанда.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори мустақилонаи оператори мошини ресандагӣ шахсоне иҷозат дода мешаванд, ки синнашон 18 сола ва аз он боло аст, аз муоинаи тиббӣ, дастурдиҳии муқаддимавӣ, омӯзиш ва таҷрибаҳосилкунӣ дар ҷойи кор, санҷиши дониши талаботи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ гузаштаанд ва дорои тахассуси мувофиқ мебошанд.

Оператори мошини ресандагӣ вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани шахси масъул оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохӯш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди беморнии касбӣ;
- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатари иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;
- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;
- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон ҳангоми ҳодисаҳои нохӯш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори оператори мошини ресандагӣ метавонанд, омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- мошин ва механизмҳои ҳаракаткунанда;
- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯгҳои тез, асбобу абзор ва таҷҳизот ва ғ..

Оператори мошини ресандагӣ мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва Шартномаи коллективӣ бояд, бо либоси махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Техникаи бехатарӣ

Талаботи бехатарии пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор Оператори мошини ресандагӣ барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истеҳсолӣ бояд, бо тартиби муайян либоси кориро пушад, ҳамаи тугмаҳои либос бояд баста шаванд ва мӯйи сар бодиққат зери сарпӯш гузошта шавад. Рӯймол ё дигар ашёро ба гардан напечонад ва дар тарафи қафои сар муйҳоро бандад. Ҳалқаҳо, соат, дастпонаҳо ва дигар ороишҳоро аз даст кашида, пойафзоли хуби пошнапаст пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Ҷои кори худро тафтиш карда, боварӣ ҳосил кунад, ки он ба қадри кофӣ равшан аст ва асбобу ашёи зиёдатӣ мавҷуд нест. Камбудиҳое, ки дар вақти қабули баст мушоҳида карда мешаванд, аз коргари баст сабабашро фаҳмад, агар онҳо бартараф карда нашуда бошанд, дар ин бора ба ёрдамчии усто хабар диҳад.

Сарпӯши (клапани) ҳавогузарро оҳиста, бо каме таваққуф кушояд ва калиди асосиро ба ҳолати 1 табдил дода, пас тугмаи оғози барқ (старт) ва тугмаи таъмини шиддати доимиро пахш намояд.

Пеш аз ба кор андохтани мошини ресандагӣ тафтиш ва боварӣ ҳосил кунад, ки мошини ресандагӣ ва дигар механизмҳои ёрирасон дар ҳолати хуб кор мекунад.

Талаботи бехатарӣ ҳангоми кор

Ҳангоми ба кор даровардани мошини ресандагӣ (инчунин пас аз таъмир ё танзим), дигар кормандони бастро огоҳ намуда, баъд мошин ба кор дароварда мешавад. Ҳамзамон дар вақти ба кор даровардан ҳамаи асбобу ашёро аз болои мошини ресандагӣ гирифта, дар ҷои лозимӣ гузоштан лозим аст. Ҳангоми кор

ресанда бояд бодиққат бошад ва дигаронро парешон ё халалдор накунад. Дар вақти кори дастгоҳ ба кисмҳои ҳаракаткунанда даст нарасонад, тугмаҳоро хоҳу ноҳоҳ зер накунад. Роҳравҳоро барои хизматрасонӣ ва интиқол холӣ/озод гузорад. Агар мавҷудияти кандашавии нерӯи барқ ошкор карда шавад, ба усто ё роҳбари баст муроҷиат намояд. Ҳаноми кор дар қисмати панҷараҳои муҳофизатӣ нишастан қатъян манъ аст.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

– Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Оператори мошини ресандагӣ»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 3 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намоянд;

– дорои ҳуҷҷат (сетификат) оид ба азхудкунии сатҳи 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад;

– аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Оператори мошини ресандагӣ» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

– донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;

– методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;

– на кам аз 5 соли таҷрибаи кори оператори мошини ресандагиро дошта бошад;

– ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;

– сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;

– аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Қайчӣ	25 адад	Дастгоҳи озмоиши таълимӣ (тренажер)	1 адад	Сӯхторхомӯшкунак	∞
Пинцет	25 адад	Мошини ресандагӣ ҳалқагӣ ва пневматикӣ	2 маҷмӯъ	Доруқуттӣ (Аптечка)	1 маҷмӯъ
Шпильки	25 адад	Шкафи филизӣ барои ҳуҷҷат ва маводи таълимӣ	1 адад	Сӯҳон	∞
Сӯзан	∞	Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда	∞	Аломатҳои огоҳикунанда	∞
Отвёртка	25 адад	Чуткаи хурд, чангак, сими борики махсус	∞	Аломатҳои бозист	∞
		Олоти тозакунандаи фарш	∞	Маводи зидди сӯхтор	∞
		Тағора (таз)	∞	Либоси махсуси корӣ	25
		Қутии филизи ё халтаи пахтагин	∞	Барнома барои идоракунии мошинҳои ресандагӣ	∞
Мавод		**Таҷҳизоти таълимӣ**		**Лавозимоти дафтардорӣ**	
Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда		Проектор	1 адад	Коғази А4	∞
Конвейер, тағора (таз)		Интернет	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Нахи пахта		Компютерҳо	25 адад	Маркер	∞
Пилта		Экран	1 адад	Флипчарт	∞
Пиллик		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Қалам	25 адад
Ресмон		Бврномаи симулятори компютерӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
Патронҳо, шпулҳо, кассетҳо				**Маводи таълимӣ**	
Калоба, катушка				Стандарти салоҳиятҳо	1 адад
Чуткаи хурд, чангак				Барномаи таълимии модулӣ	1 маҷмӯъ
Сими борик махсус				Дастур	∞

Қуттии филизӣ ё халтаи пахтагин				Китобҳо	25 адад
Маводи тозакунандаи фарш				Наворҳои видеоӣ	∞

Рӯйхати адабиёт

1. «Ресидани пахта ва дигар наххои бофандагӣ. Китоби дарсӣ». муаллиф Всеволод Жоковский. Соли нашр 1988;
2. Баранова, А.А. Технологияҳои муосир дар саноати нассоҷӣ: китоби дарсӣ / А.А. Баранова, А.Г. Коган, Ю. - Витебск: Муассисаи таълимии "ВСТУ", 2003. - 251 с.
3. Коган, А.Г. Навигариҳои технологияи ресандагӣ: китоби дарсӣ / А. Г.Коган, Д.Б.Рыклин, С.С.Медвецкий. – Витебск: ЕЭ «ВСТУ», 2005. –195 с.
4. Бадалов, К. И. Ресандаи пахта ва дигар наххои нассоҷӣ: китоби дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, Москва: Легпромбытиздат, 1988. – 448 с.
5. Липенков, Я Я: китоби дарсӣ барои техникумҳои бофандагӣ.
6. Тарасов, С.В. ресандагии зағир ва дигар наххо: китоби дарсӣ барои мутахассисони таҳсилоти миёнаи касбӣ. С.В.Тарасов. – Москва: Саноати сабук, 1980. – [300 с.].
7. Асосҳои ресандагии масолеҳи нахдор: китоби дарсӣ барои донишкадаҳои бофандагӣ/В. Е.Зотиков, И.В.Будников, П.П.Трыков, таҳрир кардааст. Доктор илмҳои техникӣ. профессор. В.Е.Зотикова, Москва Гизлегпром 1999, 507 с.

Онлайн захираҳо

1. https://www.iloencyclopaedia.org/ru/part-xiv-42166/textile-goods-industry/item/880-cotton-yarn-manufacturing
2. http://www.cotton.ru/cgi-bin/vestnik/article.pl?id=28714
3. https://youtu.be/pgPTG6Ds-wA?si=R_C9iokVlyTKjTwO

Funded by
the European Union

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ХАРИТАИ ФУНКСИОНАЛӢ

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Замимаи 1

Харитаи функсионалии касби «Оператори мошини ресандагӣ»

<table>
<tr><th colspan="2">УҲДАДОРИҲО</th><th colspan="5">ВАЗИФАҲО</th></tr>
<tr><td rowspan="2">A</td><td rowspan="2">Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ</td><td>A-1.
Кор кардан дар даста</td><td>A-2.
Такмил додани тахассуси касбӣ</td><td>A-3.
Истифода намудани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ</td><td>A-4.
Риоя кардани одоби касбӣ
(этикаи касбӣ)</td><td>A-5.
Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна</td></tr>
<tr><td>A-6.
Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ</td><td>A-7
Шинос намудани таҷрибаомӯз бо раванди технологӣ</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">B</td><td rowspan="2">Риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ</td><td>B-1.
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ</td><td>B-2.
Пӯшидани либосҳои махсуси корӣ</td><td>B-3.
Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ дар ҷойи кор</td><td>B-4.
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ</td><td>B-5.
Риоя намудани қоидаҳои зидди сӯхтор</td></tr>
<tr><td>B-6.
Расонидани ёрии аввалия</td><td>B-7.
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист ва экология</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">C</td><td rowspan="2">Таъмин намудани ресмони пахтагин дар мошинаи ресандагӣ</td><td>C-1.
Қабул намудани басти корӣ</td><td>C-2.
Аз назар гузаронидани омодагии амалиётҳои корӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ</td><td>C-3.
Омода намудани асбобу олотҳои корӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ</td><td>C-4.
Таъмин намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ бо пиллик ва пилта</td><td>C-5.
Иваз намудани тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик</td></tr>
<tr><td>C-6.
Иштироки ресанда дар қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ пеш аз таъмир ва баъд аз таъмир</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

D	**Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ**	**D-1.** Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	**D-2.** Бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ	**D-3.** Иҷро кардани амалиётҳои ресандагии пиллик, пилта ва риштаи ягона	**D-4.** Бартараф намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	**D-5.** Огоҳ намудани шахси масъул оид ба бартарафкунии нуқсонҳои техникӣ-технологии ошкоркардашуда
		D-6. Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	**D-7.** Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда			
E	**Назорат намудани сифати ресмони пахтагини истеҳсолкарда-шуда**	**E-1.** Роҳ надодан ба маҳсулоти нуқсондори (брак) пиллик ва пилтаҳо дар раванди кор	**E-2.** Муайян намудани нуқсонҳои пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	**E-3.** Муайян намудани номунтазамӣ ва ғафсшавӣ дар мошинҳои ресандагӣ	**E-4.** Назорати сифати пиллик ва пилта дар раванди кор	**E-5.** Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ
F	**Ба анҷом расонидани раванди кор**	**F-1.** Омода намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ ҳангоми супурдани баст	**F-2.** Қайд кардан дар дафтар оид ба ҳисоботи сарфи масолеҳ ва миқдори масолеҳи истеҳсолкарда-шуда (кг) дар давоми баст	**F-3.** Гузоштани калобаҳои истеҳсолшуда дар аробачаи махсус	**F-4.** Тоза намудани қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ ва ҷои кор дар охири басти корӣ	**F-5** Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда
		F-6. Супоридани басти корӣ ба шарики ҳамкор				

(зард)	Сатҳи 2 - 28
(сабз)	Сатҳи 3 - 10
Ҳамагӣ: 38 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Оператори мошини ресандагӣ»

Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ
1. Хушмуомила 2. Меҳнатдӯст 3. Мушоҳидакор 4. Тоқатпазир 5. Бомасъулият 6. Покизакор 7. Боэҳтиёт 8. Ростқавл 9. Сарфакор 10. Дурандеш 11. Бодиққат 12. Устувории ахлоқӣ 13. Поквиҷдон 14. Боинсоф	1. Технология ва таҷҳизоти истеҳсолоти ресандагӣ 2. Масолеҳшиносии нассоҷӣ 3. Назорати техникӣ дар истеҳсолоти ресандагӣ 4. Асосҳои математика 5. Асосҳои физика 6. Асосҳои кимиё 7. Расмкашӣ (банақшагирӣ) 8. Ҳифзи меҳнат ва экология 9. Меъёри сарфи масолеҳ 10. Усулҳои бартараф намудани нуқсонҳо 11. Расонидани ёрии аввалия 12. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ

Таҷҳизот, асбобҳо, масолеҳи асосӣ ва сарфшаванда

1. Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда. 2. Чуткаи (шётка)-и хурд. 3. Чангак. 4. Симми борик махсус. 5. Тапончаи механикии тозакунӣ. 6. Олоти тозакунандаи фарш 7. Тағора (таз). 8. Қутии филизӣ ё халтаи пахтагин.	9. Мошини ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	10. Нахи пахта 11. Пилта 12. Пиллик 13. Ресмон 14. Патронҳо, найчаҳо, кассетҳо (шпуль, патрон) 15. Калоба, ғалтак

Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб

1. Мубодилаи таҷриба байни корхонаҳо. 2. Такмили сатҳи ихтисос.	7. Реҷаи кори ғайри меъёрӣ. 8. Бемориҳои касбӣ.

Харитаи функсионалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби

«Оператори мошини ресандагӣ»

Иштирокчиёни таҳлили функсионалӣ:

1. Бердиева Муслима – оператори дастгоҳи ресандагии ҶММ ИИ «Нассоҷи тоҷик»;
2. Шарипова Майрам – оператори дастгоҳи ресандагии ҶММ ИИ «Нассоҷи тоҷик»;
3. Бердиева Салима – оператори дастгоҳи ресандагии ҶММ ИИ «Нассоҷи тоҷик»
4. Холова Муҳаббат – оператори мошини ресандагӣ.

Модераторон*:*
Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа
Сангин Бобоев - коршиноси маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа
Бахтиёров Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС

Фасилитаторон:
1. Исмоилов Бобо
2. Камолова Мавҷуда

Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

3. Баланд намудани музди меҳнат. 4. Кафолат ва сифатнокии кор. 5. Болоравии сифати маҳсулот ва мутобиқ ба стандартҳои байналмилалӣ. 6. Ҳавасмандгардонии кормандон ва пешниҳодҳо барои баланд бардоштани сифати маҳсулот.	9. Ҳавасмандии ками мутахассисон. 10. Хатари ҷароҳатбардорӣ. 11. Норасоии мутахассисони донандаи таҷҳизотҳои муосир. 12. Баъд аз хатми донишгоҳи олӣ супоридани дипломи ихтисос на кам аз 3 соли таҷрибаи корӣ.		**ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон** **20-21 ноябри соли 2023**

Funded by
the European Union

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ХУЛОСАҲОИ СОҲА
(экспертиза)

Замимаи 2

ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

734012, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ,22 Тел: 221-52-59
факс: (810992-37) 221-82-81 Email: info@sanoat.tj

№ 15-2246 аз «08» 10 2024

Вазорати меҳнат , муҳоҷират ва
шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуби вазорати меҳнат муҳоҷират ва шуғли аҳолиро аз 20.08.2024, №3/13-1193 оид ба стандарти салоҳиятҳо дар касбҳои "Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ", "Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб", "Дуредгар, "Дӯзанда (либоси занона)", "Оператори мошини турбофӣ" ва "Оператори мошини ресандагӣ" ва "Оператори мошини рангкунӣ"-ро мавриди омӯзиш қарор дода, чунин пешниҳод менамояд.

Бо дарназардоштани пайваста рушд ёфтани технологияҳои самтҳои гуногуни истеҳсолии соҳаи саноат аз ҷумла, соҳаи саноати сабук, ресандагию бофандагӣ ва ба миён омадани технологияҳои муосири истеҳсолӣ, зарурияти қабул намудани қоидаю меъёрҳо ва стандартҳои ба ба технологияҳои мазкур вобастаро тақозо менамояд.

Бинобар ин, дар "Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо" ва "Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо" ҳамаи касбҳо илова намудани стандартҳои технологияҳои муосир аз ҷумла:

1. Стандартҳои техника ва технологияҳои муосири соҳаи ресандагию бофандагӣ ва дигар равандҳои истеҳсолӣ;
2. Стандартҳои технология ва таҷҳизотҳои каммасрафи қувваи барқ;
3. Стандартҳои технологияи электронӣ (автоматикӣ) дар соҳаи саноати сабук ва соҳаи заргарӣ истифодашавандаро илова намудан мувофиқи мақсад мебошад.

Бо дар назардоштани пешниҳодҳои болозикр Вазорат лоиҳаи стандарҳои пешниҳодшударо қобили қабул мешуморад.

Муовини вазир Б. Сафарзода

КУМИТАИ ҶУМҲУРИЯВИИ ИТТИФОҚИ КАСАБАИ КОРМАНДОНИ СОҲАИ БОФАНДАГӢ ВА САНОАТИ САБУКИ ТОҶИКИСТОН

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОМИТЕТ ПРОФСОЮЗА РАБОТНИКОВ ТЕКСТИЛЬНОЙ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ТАДЖИКИСТАНА

734003, Ҷумхурии Тоҷикистон, ш.Душанбе кучаи Маяковский 1/13 Тел: 8+(992) 988-84-26-26
734003, Республика Таджикистан, г.Душанбе ул. Маяковский 1/13 Тел: 8+(992) 988-84-26-26

№ 17

“05” августи с.2024.

лоихаи “Кумаки Иттиходи Аврупо
ба сохаи маориф ва мехнати
Чумхурии Точикистон»

Кумитаи чумхуриявии иттифоки касабаи кормандони сохаи бофандаги ва саноати сабуки Точикистон мактуби Шуморо аз 30 июли соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси лоихаи стандартхои салохияти касбхои «Оператори мошини ресандаги»,«Оператори мошини рангкуни» ва»Дузанда»-ро мавриди омузиш карор дод.

Лоихаи стандартхои салохияти касбхои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда»аз ду сатх (2 ва 3) иборат буда, дар онхо ба пурраги номгуйи вохидхои салохият,талабот ба довталабону омузгорон,хифзи мехнат, техникаи бехтари ва забондони, ки барои касбомуз мухим арзёби мегардад,гирдовари шудааст.

Вобаста ба ин,чумхуриявии иттифоки касабаи кормандони сохаи бофандаги ва саноати сабуки Точикистон лоихаи стандартхои салохияти касбхои «Оператори мошини ресандаги»,«Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда»-ро бо назардоштиислохи техники ва имлои,кобили кабул шуморида,дар экспертизаилоихахои стандартхои салохияти болозикр кормандони Кумита : Каримова Ситора, Амирхонова Фарзона ва Низомова Саодат иштирок намуданд.

Бо эхтиром,
Раиси Кумита Каюмзода Г.К.

КУМИТАИ ҶУМҲУРИЯВИИ ИТТИФОҚИ КАСАБАИ КОРМАНДОНИ СОҲАИ БОФАНДАГӢ ВА САНОАТИ САБУКИ ТОҶИКИСТОН · РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОМИТЕТ ПРОФСОЮЗА РАБОТНИКОВ ТЕКСТИЛЬНОЙ И ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

GIAVONI® Manufacturing

ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТИ МАҲДУДИ
«ҶАВОНИ»
735702 Ҷумҳурии Тоҷикистон вил. Суғд,
ш. Хуҷанд, кӯчаи Ҷавони-1, нишон 7118
Суратҳисоб 20202972100285
Ҳисоби арзи 20206840900157
Рақами мушаххас 510000065
ҶСШК «Бонки Эсхата»
ш. Хуҷанд, Ҷумҳурии Тоҷикистон
Нишонаи қабули бор: истгоҳи
роҳи оҳани «Хуҷанд» нишон 747802
тел: +992(3422) 40861, 40295, 65167
e-mail: giavoni@giavoni.net

LIMITED LIABILITY COMPANY
«GIAVONI»
735702 Sugd region, Tajikistan,
Khujand, 1 Javoni, code 7118
Account: 20206840900157
USD : 20202972100285
Taxpayer number 510000065
Bank beneficiary: OJSC «Bank Eskhata»
Republic of Tajikistan, Khujand city,
Station of destination "Khujand"
Code 747802 Railway of Tajikistan
tel :+992(3422) 40861, 40295, 65167
e-mail: giavoni@giavoni.net

№08-03 аз «21» 08 2024 с.

Ба Лоиҳаи «Кумаки Иттиҳоди Аврупо»
Ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Маъмурияти ҶДММ «Ҷавони» мактуби муроҷиатии Шуморо таҳти рақами 67 аз 07.08.2024 сол, оиди ба гузаронидани ташхиси лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбҳои пешниҳод шудаи «Оператори мошини ресандаги, оператори мошини рангдиҳи ва оператори мошинҳои дузандаги» - ро мутахасисони соҳави барраси намуда, чунин иттилоъ медиҳад.

Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбии истеҳсолоти саноати сабук, ки дар боло номбар карда шудааст, аз коркарди ниҳоии нахи пахта то маҳсулоти тайёри дузандагии рангшуда, тибки талабот ба омузгорон ва довталабон, ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатари ҷавобгуй мебошад.

ҶДММ «Ҷавони» Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби истеҳсолоти саноати сабук, бо назардошти ислоҳоти имлои забони тоҷики, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиҳа мутахассисисони зерини коргоҳ иштирок намудаанд.

Директори генерали — Ғафуров И.Р.

Технологи масъули истеҳсолоти ресандаги — Муродов Б.

Технологи масъули истеҳсолоти дузандаги — Раҳматова Д.

Сармуҳосиб — Кориев Ш.В.

ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТАШ МАҲДУДИ
«САТН»
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Шаҳри Хуҷанд к.Ленин-238
Суратҳисоб: 20202972500474
Хисоби арзи: 20206840700470 (USD)
Раками мушаххаси:510010523
Бонки саҳҳоми-тиҷоратии «Эсхата»
дар шаҳри Хуҷанд
Нишонаи кабули бор:
Истгоҳи роҳи оҳани Хуҷанд, код
747802
Email: cath@cath-industries.com
Тел . (44) 630 00 29

CATH

LIABILITY LIMITED COMPANY
«CATH»
REPUBLIC OF TADJIKISTAN
Khudjand city, Lenin street - 238
Account: 20202972500474,
20206840700470 (USD)
The handle:510010523
Commercial bank "Eskhata",
Khudjand city
The address for cargoes:
Railway station of Khudjand, code
747802
Email: cath@cath-industries.com
Tel. (44) 630 00 29

№ 169 аз «07» Августи 2024с.

Лоиҳаи «Кумаки Иттиҳоди Аврупо»
Ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Роҳбарияти ЧДММ «САТН» мактуби мурочиати Шуморо тахти раками «67» аз 07.08.2024 сол, оиди ба гузаронидани ташхиси лоихаи стандарти салохиятхои касбхои пешниходшудаи оператори мошини Ресандаги, оператори мошини бофандаги ва оператори мошинхои рангкуниро мутахасисони сохави барраси намуда, чунин иттилоъ медихад.

Лоихахои стандарти салохиятхои касбии истехсоли саноати сабук, ки номбурдашуда, аз коркарди нихоии нахи пахта то махсулоти тайери дузандаги рангшуда, ки тибки талабот барои омузгорон ва довталабон, хифзи мехнат ва техникаи бехатари чавобгуй мебошад.

ЧДММ «САТН» Лоихаи стандарти салохиятхои касби истехсолоти саноати сабук, бо назардошти ислохоти имлои забони техники, кобили кабул шуморида, дар экспертизаи Лоиха мутассасисони зерини коргох иштирок намуданд.

Технологи масъули истехсолоти рангуборкуни - Мамадчонов Б
Технологи масъули минтакаи пардоздихи - Бобочонов С

Директори генерали **Бобоев И.Т**

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ҶАМЪИЯТИ САҲОМИИ ПӮШИДАИ
"ЧЖУНТАЙ - ДАНҒАРА СИН СИЛУ ТЕКСТИЛ"

中泰（丹加拉）新丝路
纺织产业有限公司

Шаҳри Душанбе, кӯчаи Навобод, хонаи 123 РМА 220006643, тел 927079889, 935501686

"7" августи 2024 с.
№ 35/1

Бо лоихаи "Кумаки Иттиходи Аврупо
ба сохаи маориф ва мехнати
Чумхурии Точикистон»

Чамъияти Сахомии Пушидаи «Чжунтай-Дангара Син Силу Текстил» мактуби Шуморо аз 30 июли соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси лоихаи стандартҳои салохияти касбҳои «Оператори мошини ресандагӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Дӯзанда»-ро мавриди омӯзиш карор дод.

Лоихаи стандартхои салохияти касбҳои «Оператори мошини ресандагӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Дӯзанда» аз ду сатҳ (2 ва 3) иборат буда, дар онхо ба пуррагӣ номгуйи воҳидҳои салоҳият, талабот ба довталабону омӯзгорон, ҳифзи мехнат, техникаи бехтарӣ ва забондонӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёби мегардад, гирдовари шудааст.

Вобаста ба ин, Чамъияти Сахомии Пушидаи «Чжунтай-Дангара Син Силу Текстиль» лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандагӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Дӯзанда»-ро бо назардошти ислоҳҳи техникӣ ва имлои, кобили кабул шуморида, дар экспертизаи лоихахои стандартхои салохияти болозикр кормандони ЧСП «Чжунтай-Дангара Син Силу Текстил»: Хасанова Мархабо, Алимардонов Абубакр, Абдулоев Фируз ва Сабзова Сайлигул иштирок намуданд.

Бо эҳтиром,
Директори ЧСП

КУМИТАИ БЕХАТАРӢ 安委会

Лин Цян